



ინსტიტუტი
საქართველოს

საქართველო ენციკლოპედია

იჩაქლი ზაგიფილი



ეჭიფი ილიფებე

ზამოცემლოზა „საქარტვილო“
თბილისი — 1991

54.5
617—089
ბ 275



ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

ეს პატარა წიგნი წარმოადგენს ცნობილი მეცნიერის ირაკლი ტატიშვილის მიერ შედგენილ იუმორისტული მინიატურების კრებულს, რომელიც ეხება ეჭიმის მორალსა და ეთიკას.

წიგნი განკუთვნილია მკითხველთა ფართო წრისათვის.

4101000000—058
ბ 601(08)—91 168—91

© გამომცემლობა „საქართველო“, 1991
ISBN 5—529—00880—1

შიშის ინექცია

ჭანჭრთულობის დაცვის ერთი ხელმძღვანელი მეტად მიუკარებელი და ყოყოჩა კაცი იყო. მის კაბინეტში მოსახვედრად თანამშრომლები საათობით და ზოგჯერ მთელი დღეებიც იცდიდნენ.

მაგრამ აი, ერთ დღეს ხმა დაირბა: ჩვენს ხელმძღვანელს ათავისუფლებენო, და ისიც ერთბაშად შეიცვალა: თანამშრომლებს ყურადღებით ექცეოდა, ყველას უსმენდა, ყველას იმადლიერებდა.

გავიდა კვირა — არ გაუთავისუფლებიათ. გავიდა მეორე კვირა, მესამე კვირა. ხელმძღვანელი ისევ იმავე კაბინეტში იჯდა. თანამშრომლებმა შვეებით ამოსუნთქეს, მადლობა ღმერთს, ჩვენმა უფროსმა მუშაობის მეთოდი რომ შეცვალაო.

გავიდა ერთი თვე და ისევ გამოიკეტა ურდულით ხელმძღვანელის კაბინეტი.

ისევ მიუკარებელი და უყურადღებო გახდა. ისევ დაიწყო ყოყოჩობა.

რატომ? განთავისუფლების საფრთხე აღარ ემუქრებოდა. და იმიტომ!

ამ შემთხვევის შემდეგ თანამშრომლები ამბობდნენ: შიშის ინექცია ზასიათის გაუმჯობესების შესანიშნავი საშუალება ყოფილაო.

უზროსოვა... იაშუღბით...

ახალგაზრდი კაცმა დიდი ვაი-ვაგლახით დაამთავრა სამედიცინო ინსტიტუტი. მართალია, თავი ცოდნისაგან არ უსკდებოდა, მაგრამ სამაგიეროდ გავლენიანი ნათესავები ჰყავდა, რომლებმაც იგი ერთ-ერთი ხელმძღვანელი ამხანაგის კაბინეტში შეაგდეს.

— შეგიძლია კაცი გაჩუქრება? — ჰკითხა ხელმძღვანელმა ამხანაგმა.

— ასე უცებ? რა თქმა უნდა, არა, მაგას მიჩვევა უნდა, გამოცდილება, პრაქტიკა...

— მაშასადამე არ შეგიძლია...

— ჭერჭერობით არა... — თავის კანტურით დაეთანხმა ვაიექიმი.



— კეთილი, — კეფა მოიფხანა ხელმძღვანელმა ამხანაგმა და ცოტა ფიქრის შემდეგ გამოსავალი იპოვა — რადგან არაფერი შეგუძლია იძულებული ვარ ჯერჯერობით უფროსად დაგნიშნო. პროფესორებს უხელმძღვანელებ, მეცნიერ მუშაკებს, ლაბორატორიათა მუშაობას წარმართავ, — დააკონკრეტა თავისი აზრი ხელმძღვანელმა.

უარი წესის დაცვით

რექტორთან მივიდა ახალგაზრდა ასისტენტი და სთხოვა ხელფასის შენახვით ერთთვიანი შევბუღება.

რექტორმა განცხადება მოსთხოვა. ასისტენტს არ აღმოაჩნდა. ამიტომ ასისტენტი გაბრუნდა სახლში, დაწერა და მეორე დღეს განცხადებით ხელში კვლავ მიაკითხა რექტორს.

რექტორმა დახედა განცხადებას და კათედრის გამგის თანხმობა მოითხოვა. ვინაიდან განცხადებაზე კათედრის გამგის თანხმობა არ იყო, ამიტომ ასისტენტი კათედრაზე გაბრუნდა.

მესამე დღეს ასისტენტი განცხადებაზე კათედრის გამგის თანხმობით რექტორთან გამოცხადდა. რექტორმა გადასინჯა განცხადება და პრორექტორის რეზოლუცია მოსთხოვა.

მეოთხე დღეს ასისტენტი კათედრის გამგის თანხმობით და პრორექტორის რეზოლუციით რექტორის კაბინეტში შევიდა.

რექტორმა ასისტენტს უბრძანა განცხადება კანცელარიაში ჩაებარებინა, რაც ასისტენტმა შეასრულა და წავიდა.

ბოლოს, რექტორმა მიიღო განცხადება, სათვალე გაიკეთა, ოთხ-ჯერ გადაიკითხა და ზედ წააწერა — „უარი ეთქვას“.

ერთი ანდაზის არ იყო

ერთ ქალაქში ახალი, ულტრათანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილი საავადმყოფო აშენდა. სამედიცინო ინსტიტუტის ერთ-ერთი კათედრის გამგემ შეხედა საავადმყოფოს, გონებაში რაღაც აწონ-დაწონა და მაშინვე ინსტიტუტის რექტორისაკენ გასწია.

რას იტყვით ახალაშენებული საავადმყოფოს თაობაზე? — კარგია, არა? — მაგრამ უფრო უკეთესი იქნება, თუ მის ბაზაზე ჩემს კათედრას მოვათავსებთ.

— დიდებულია! — ტაში შემოჰკრა რექტორმა. — ოღონდ ამას, ხომ იცი, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან უნდა შეთანხმება.

— ჰოდა, შეთანხმეთ, ძვირფასო. სამუდამოდ თქვენი მადლიერი ვიქნები.

რამდენიმე ხნის შემდეგ რექტორი ისევ მოინახულა კათედრის გამგემ.

— რა ჰქენით, გვეშველა ვითომ? — იკითხა კათედრის გამგემ.

— ო, რომ იცოდეთ, რა დავიდარაბას ვაღამეკიდეთ, ნამდვილად ვაღამეკიდეთ. მაგრამ ძალიან ვეცადე და საქმეც მოვაკარახე...

კათედრის გამგეს სახე გაუბრწყინდა. მას რალაცის თქმა უნდოდა, მაგრამ რექტორის შეაწყვეტინა.

— თქვენ ხომ არ გეწყინებოდათ, რომ ამ ჩხუბისა და დავიდარაბის დროს მე ჩემს პაწია სარგებელზეც მეფიქრა?..

— რა თქმა უნდა, არა, ბატონო რექტორო...

— ვიცოდი თქვენი გულის ამბავი! ვიცოდი, რომ არ გეწყინებოდათ... თქვენი სურვილისამებრ გამოვიყენე ჩემი უფლებები. შესაძლებლობანი, ნაცნობობა და... იმ საავადმყოფოში ამჯერად ჩემი კათედრა ვაღამეკიდეთ.

— კი მაგრამ, მე? — გულუბრყვილოდ იკითხა კათედრის გამგემ.

— როგორ, განა სხვა საავადმყოფო არ აშენდება?

კათედრის გამგეს მწარედ გაეღიმა.

— რაზე გელიმებათ? — გაიკვირვა რექტორმა.

— არაფერზე, ერთი ანდაზა გამახსენდა.

— მაინც რომელი?

— „ბევრი ვეცადე შენთვისო, ძლივს მოვახერხე ჩემთვისო“.

ს კ ლ ე რ ო ზ ი

სამედიცინო ინსტიტუტის რექტორთან ერთი ხანდაზმული კათედრის გამგე შივიდა.

— გთხოვთ ჩემს კათედრას მოაცილოთ ასისტენტი. საშინელ დღეში მადგება. ან ის, ან მე! — კატეგორიულად მოითხოვა კათედრის გამგემ.

— რომელ ასისტენტზე მელაპარაკებით? — იკითხა რექტორმა.

კათედრის გამგე ჩაფიქრდა.

— სახელი ხომ არ გახსოვთ?

— რალაც უცნაური სახელი აქვს, ეშმაკიც ვერ დაიმახსოვრებს. რექტორმა განაგრძო:

— როგორია შესახედავად, იქნებ დაგეხმაროთ?

— არც მაღალი, არც დაბალი... მგონი...

— რამდენი წლისაა?

— ასაკისა რა მოგახსენოთ...

— დიდი ხანია მუშაობს?..

კათედრის გამგემ მეხსიერება დაძაბა:

— მართალი ვითხრათ, არც ეს მახსოვს...

რექტორს გული მოუვიდა, ეჭვის თვლით შეხედა კათედრის გამგეს და შეეკითხა:

— თქვენ მართო ასისტენტს უჩივით თუ მეხსიერებასაც?

სკამის დაკარგვის შიში



სამედიცინო ინსტიტუტის ერთ რექტორზე ამბობდნენ: რა სკამზე ზისო... და, აი, რექტორის თამაშემწეებ შეურჩია ღრო და რექტორს შეეკითხა:

— ბატონო რექტორო! თქვენზე რომ ამბობენ ორ სკამზე ზისო, ძალიან გთხოვთ მითხრათ, თქვენი მეორე სკამი სად არის? მე აქ რომ ვარ, თქვენ მუდამ ერთ სკამზე ზიხართ და ერთხელაც ვერ შეგვისწავრით მეორეზე მჯდომარი.

— მეორე კი არა, ამ სკამიდანაც რომ ვდგები, იმასაც ვმალავ, თორემ ჩემი კათედრის გამგებების ამბავი რომ ვიცი, თავისუფალს რომ დაინახავენ, იმ წამსვე ზედ დასკუბდებიან.

საკადრისი პასუხი

ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის რექტორმა საბჭოს ერთ-ერთ ძველ წევრს მიმართა:

— რას იტყვი, კათედრის გამგედ ღროებით პროფესორი კუკუბელაძე რომ მოვიწვიოთ?

— თუ ღროებით იწვევთ, ნება მიბოძეთ, ამ საკითხზე მეც ღროებით შევიკავო თავი, — თქვა საბჭოს წევრმა.

ალზადის თავისებურება

სამედიცინო ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე ერთმა თეორიული კათედრის უხუცესმა პროფესორმა განაცხადა:

— ჩვენ ღარგში მოაზროვნე სპეციალისტი რომ ვაიზარდოს, კათედრაზე ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე უნდა მოდიოდეს, უფრო ასაკოვანი ექიმისაგან კარგი სპეციალისტი ვერ ჩამოყალიბდება.

მის გვერდით მჯდარმა საბჭოს წევრმა, რომელიც ამ პროფესორს კარგად იცნობდა, გადაუჩურჩულა მეორე წევრს:

— სწორედ ამის მიზეზია, რომ მისგან სპეციალისტის გარდა, სხვა ყველაფერი ჩამოყალიბდა.

უარის მიზეზი

სამსახურში მოსაწყობად პროფესორთან ერთი ექიმი მივიდა.

პროფესორი მას შორიდან იცნობდა, როგორც უარყოფით ადამიანს. პროფესორმა ექიმს უარი უთხრა სამსახურში მოწყობაზე, თუმცა ვაკანტური ადგილი ერთის მაგივრად ორი ჰქონდა.

თანამშრომლები არ მოელოდნენ პროფესორის ასეთ ვადაწყვეტილებას და მორიდებით ჰკითხეს:



— ბატონო პროფესორო, ხომ გქონდათ ვაკანტური ადგილი, რომ თქვით უარი მაგ კაცის მიღებაზე?

— ჯერ ერთი იმიტომ, რომ ელექტროენერჯის გადახარჯვისათვის დაგვაჯარიმებდნენ და მუორუც, მთელი ჩვენი თანამშრომლები ვაცივდებოდნენ და გამუდმებით გრიპით იქნებოდნენ ავად.

— ეს როგორ? — გაოცდნენ თანამშრომლები.

— სრულიად უბრალოდ, რადგან ეგ ექიმი მეტად მყრალი და ბნელი პირავენებაა, მთელი დღის განმავლობაში ფანჯრები და კარები ღია უნდა გვქონოდა, ელექტრონათურები კი მუდამ ანთებული.

დაუსაბუთა

სამედიცინო ინსტიტუტის ერთ-ერთი კათედრის შტატგარეშე ასისტენტმა კათედრის გამგეს საყვედურით მიმართა:

— ბატონო პროფესორო! მეგონა დოცენტის ვაკანტურ ადგილზე მე წარმადგენდი, მაგრამ როგორც ჩანს, შეეცდია.

— თქვენ რატომღაც ზშირად ცდებით: ჩვენი მეცნიერება კი უფრო ზუსტია და ისეთი თანამშრომელი, რომელიც ყოველ ნაბიჯზე ცდება, ჩვენ არ გამოგვადგება, — უპასუხა კათედრის გამგემ.

ლოდინის საზღაური

სამედიცინო ინსტიტუტის ერთი პროფესორი, რომელიც კათედრას ხელმძღვანელობდა, ერთობ დიდი ბიუროკრატი იყო. არცერთ საქმეს ოპერატიულად არ წყვეტდა, ყოველგვარ სიხალეს ეჭვის თვალით უყურებდა და, რაც მთავარიც; ადამიანებს თავისი უხასიათობით პირდაპირ ტანჯავდა. ამიტომაც მასთან თითქმის არავინ მიდიოდა რაიმეს სათხოვნელად.

მაგრამ აი, ერთმა ახალგაზრდა ექიმმა გული გაუწყალა. ეს ექიმი კათედრაზე შტატგარეშედ მუშაობდა და ყოველნაირად ცდილობდა სამშატო ერთეულში მოხვედრას. დაპირებულნიც იყვნენ.

— ბატონო პროფესორო, წაბრძანდებით თუ არა რექტორატში ჩვენს საქმეზე? — წარამარა ეკითხებოდა ახალგაზრდა ექიმი კათედრის გამგეს.

— წავალ, წავალ...

— როდის?

— ახლავე, არა, უმჯობესია ხვალ, ხვალისათვის უფრო მოცილილი ვარ, — უპასუხებდა პროფესორი.

— ბატონო პროფესორო, დღეს ბედნიერი დღე გამითენდა, ვაქიშვილი გაჩნდა ჩვენს ოჯახში, ბარემ თქვენც მოაყარეთ მარჩილი ჩემს სიხარულს და...

— აუცილებლად, დღეს პარასკევია, ორშაბათს მივალ. ორშაბათს იგივე სცენა განმეორდა.

ახალგაზრდა ექიმი:

— იყავით?

პროფესორი:

— ვიყავი. რექტორი არ დამხვდა.

გავიდა თვე. ახალგაზრდა ექიმმა თავაზიანად შეალო კათედრის გამგის კაბინეტი.

— როგორ არის ჩემი საქმე? — ჩუმად იკითხა მან.

— ა? ეს შენა ხარ? რექტორმა მითხრა, რომ შენი საქმე ჯანბრთელობის დაცვის სამინისტროში უნდა შევთანხმდეთ.

— რა გავწყობა, დავიციდი.

გავიდა სამი თვე.

— იყავით ჯანდაცვაში?

— ვიყავი.

— მერე?

— მინისტრს არ ეცალა ჩემთვის. სხვა დროისთვის დამიბარა.

— სხვა დროისთვის?

— ჰო. ასე, ამ თვის ბოლოს გავუვლი. ხომ იცი, დიდი კაცია, ყოველ წვრილმანზე, ხომ არ შეგაწუხებ...

— როგორც გენბავდეთ, — ამოიოხრა ახალგაზრდა ექიმმა.

გავიდა კიდევ რამდენიმე თვე — პროფესორმა, როდესაც შასთან შესული ექიმი დაინახა, სიტყვა არ აცალა და უთხრა:

— ცოტა უნდა გვადროვო, მინისტრი შეიცვალა...

— საზღვარგარეთ წავიდა, ორ თვეში ჩამოვა...

— ახალი წლის შემდეგ განვიხილავთ მაგ საკითხსო.

დრო კი მიდიოდა.

— ასე პატარა შტატში ხომ ვერ აგიყვანთ, მერე ჩვენს კათედრას ახალგაზრდა კადრებით ვაცომბლექტებთ... თქვენ კი, მაპატიეთ და, უკვე ხანდაზმული ბრძანდებით.

შტატგარეშე ექიმმა სარკეში ჩაიხედა.

ვიდრე იგი ინსტიტუტის კათედრაზე მოხვედრას ელოდა, გვარიახად შექალარაგებულოყო.

შემდეგ მზერა ისევ კათედრის გამგისაკენ გადაიტანა და მუდარით მიმართა:

— ბატონო პროფესორო, დღეს ბედნიერი დღე მაქვს, ჩემმა ერთადერთმა ვაჟიშვილმა სამედიცინო ინსტიტუტი დაამთავრა, ბარემ თქვენც მოაყარეთ მართლი ჩემს სიხარულს და ისიც გაითვალისწინეთ, თუ რამდენი ხანია ველოდები ადგილს, წყალში ნუ გადამიყრით ამდენ ლოდინს და ჩემი ვაჟიშვილი აიყვანეთ შტატში, ის ხომ ჭერჭერობით სრულად ახალგაზრდაა.



ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის ერთმა კათედრის გამგემ ასისტენტად აიყვანა ტანდაბალი, თვალმზრუნველი და სკოლიზაციის ასისტენტი.

გამგის შიშობილემ ველარ მოითმინა და გამგეს ჰკითხა:

— რად გინდოდათ ასეთი ასისტენტი?

— ასეთი სჯობია, გულმოდგინე იქნება და საქმეს მიხედავს, — უპასუხა პროფესორმა.

— ძალიან დაბალი რომ არის? — ჰკითხა მოადგილემ.

— რა, ვალთბურთის სათამაშოდ გინდოდათ თუ? — გაიკვირა პროფესორმა.

— სკოლიზაცი რომ აქვს?

— მერე რა, საცევად ხომ არ მივიღეთ? — უპასუხა პროფესორმა.

— ბატონო პროფესორო! თვალები რომ გადმოკარკლული აქვს?

— მეტეორებისთვის ყველას უნდა ჰქონდეს თვალები გადმოკარკლული, — უპასუხა პროფესორმა.

წინდახედული კათედრის გამგე

ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის ერთ კათედრაზე კონკურსი გამოაცხადეს უფროსი ლაბორანტის ადგილის დასაკავებლად.

— რამდენი განცხადებაა შემოსული? — იკითხა კათედრის გამგემ.

— თორმეტი, ოღონდ ამ თორმეტიდან ერთი ყრუ-მუნჯია.

— ჰოდა ძალიან კარგი. ეგ მივიღოთ...

! — როგორ? — გაუკვირდათ თანამშრომლებს, — უპირატესობას ყრუ-მუნჯს აძლევთ?

— დიახ, მთელ თავის ენერგიას შეაღწევს მუშაობას. არც ჰორს აჰყვება და არც ლაპარაკით მოგვაბეზრებს თავს.

ს ი შ რ თ ხ ი ლ ე

— დაშვიდებული ბრძანდებოდეთ, — მიმართა მკურნალმა ექიმმა დოცენტს. — თქვენი პროფესორი ყოველმხრივ შევისწავლეთ, გავსინჯეთ: სისხლი, შარდი, განავალი, კუჭის წვენი, ელექტროენცეფალოგრამა, ელექტროკარდიოგრამა, ერთი სიტყვით ყველაფერი, ქალბატონი ეფემია სავსებით განმრთელია. ისე რომ, ნურაფრის შიში გექნებათ.

— შინც ცუდად რომ გრძნობს თავს?

— ეს უკვე სიბერის მოვლენებია! ასე გადაეცით პროფესორს. დოცენტმა თავი გადააქნია.

— ძვირფასო, ჩემთვის ყველაფერი ნათელია, მაგრამ უნდა მოგიტყუდეთ, ბავშვობიდანვე ფრთხილი ვიყავი და გამბედაობა მხოლოდ მაყვლა, ამიტომ ვგ მიზეზი ქალბატონ ეფემიას თქვენ თვითონ მოახსენეთ.

ს ა დ ა რ დ ე ბ ე ლ ი

— რაღაც ვერა ხარ გუნებაზე, — მიმართა სამედიცინო ინსტიტუტის ერთმა თანამშრომელმა მეორე თანამშრომელს, — მოხდა რამე?

— ამაზე უარესი რა უნდა მოხდეს, როცა კათედრის გამგედ ისეთი კაცი დაგვინიშნეს, რომელსაც უსაზიზღრესი მესხიერება, სმენა და მხედველობა აქვს?

— რას ლაპარაკობ, გაბედნიერებულხარ და ეგ არის, თქვენ სადარღებლად კი არა, მოსალოცად გქონიათ საქმე. ამას რა სჯობია, როცა ხელმძღვანელი ყრუ, გულმავიწყი და ბრძაა?!

— საქმეც ისაა, რომ ყველაფერი პირიქითაა. ყოველგვარი წვრილმანი დავალებაც ახსოვს, ცხრამთის იქით რომ ვიყოთ, იქაც მოგვწვდება თვალით და მისგან უჩუმრად, საიდუმლოდ რომ გვინდოდეს ლაპარაკი, სიტყვასაც ვერ გამოვაპარებთ.

შ რ ო მ ა ა ლ ა მ ა ყ მ ა ს ა ლ ა მ ი ა ნ ს

— გეთყუვა, — მიმართა კაბინეტში შემოსულ ასისტენტს პროფესორმა, — ხვალ დილით ათ საათზე ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილებაში ნახევარსაათიანი მოხსენება უნდა წავიკითხო... არ დაგავიწყდეთ — ნახევარსაათიანი.

ასისტენტი მიხვდა, რასაც სთხოვდა პროფესორი.

— ბატონი ბრძანდებით, დღესვე დავწერ, — თქვა მან.

— ჯანდაცვის განყოფილებიდან რომ გამოვალ, — განაგრძო პროფესორმა, — სამეცნიერო კონფერენციას უნდა დავესწრო. თხუთმეტწუთიანი სიტყვა დამჭირდება.

— ბატონი ბრძანდებით, — თქვა ასისტენტმა.

— სამ საათზე სამეცნიერო საბჭოზე რეკვატიზმზე, მომიწევს ლაპარაკი. ასე, ხუთწუთიანი რეფერატი დამჭირდება.

— რა გაეწყობა, — ძლივს მოითქვა სული ასისტენტმა, — ბატონი ბრძანდებით.

— ახლა ისიც იკითხეთ, რა ვუყოთ ვრიბის ეპიდემიას? ამ საკითხზე თითქმის ყველა ჩემმა კოლეგამ გამოაქვეყნა სტატია. ხვალ დილით რედაქციას ასე, ოთხ-ხუთგვერდიანი წერილი უნდა ჩავაბარო. უკვე შეთანხმებული ვართ და ხომ არ დავალაღატებ.

— ბატონი ბრძანდებით, — ამოღერლა ასისტენტმა და კარებისაკენ გაემართა.

— ჰო, მართლა! — კარებთან დაეწია პროფესორის ხმა, — კინალამ დამაღწევედა, ხვალ, შუადღისთვის ასპირანტი მოგვაკითხავს. აგერ მისი შრომა, გაეცანით და პასუხიც გაეცით.

— ბატონი ბრძანდებით, — ბოლმისაგან გული ამოვარდნაზე ჰქონდა ასისტენტს.

— შინ წასვლისას, გზაზე, ერთი-ორი ნათურა მიყიდეთ. სამუშაო კაბინეტში ნათურა გადამეწევა და თავს ისე ვგრძნობ, თითქოს მეც გამოთიშული ვიყო.

— დღეს მაინც დაისვენეთ, ბატონო პროფესორო, — შემპარავად უთხრა ასისტენტმა, — არ შეიძლება ამდენი მუშაობა.

— როგორ გეკადრებთ! — შეაწყვეტინა პროფესორმა, — რა დროს დასვენებაა. შრომამ შექმნა ადამიანი, იგი სიცოცხლეს უხანგრძლივებს, აღამაზებს და აკეთილშობილებს ყველას.

— ჩემს ვარდა! — თქვა ასისტენტმა... კაბინეტიდან გამოსვლის შემდეგ.

გივი, ზურაბი თუ ბიკენტი?

კათედრა ყოფილმა თანამშრომლებმა მოინახულეს. კათედრის პროფესორი ხელგამოღილი შეეგება თავის ადრინდელ თანამშრომლებს:

— გამარჯობა გივი (მიმართა ზურაბს), გამარჯობა ზურაბ (მიმართი გივის), როგორ ბრძანდებით, რას მოღვაწეობთ... როგორ შეცვლილხართ.

— ბატონო ბიკენტი, — მიმართა ზურაბმა, — დიდ ბოდიშს მოგახსენებთ, მაგრამ მე გივი კი არა, ზურაბი ვარ, ის ზურაბი კი არა, გივია, — პროფესორის სახეზე კიდევ უფრო მეტად გამოისახა ვაკვირება.

— ავი გითხარით, შეცვლილხართ-მეთქი, თუმცა ეტყობა, მეც გამოვიცვალე, და შალვას ნაცვლად ბიკენტად ვიქეცი, — დაასვენა პროფესორმა.

როცა პროფესორი დაბნეულია

შევიდა თუ არა პროფესორი აუდიტორიაში, სულგანაბულ სტუდენტებს მიმართა.

— აბა, ერთი მითხარით, სად გავჩერდი წინა ლექციაზე?

— დაფის წინ, ბატონო პროფესორო! — იყო პასუხი.

— ჰმ, — შეიშმუშნა პროფესორი. მას აშკარად არ მოეწონა ასეთი პასუხი, მაგრამ არ შეიმჩნია. თუმცა სტუდენტები მიხვდნენ, რომ პროფესორი ცდილობდა გაეხსენებინა, რა საკითხზე შეწყვიტა წინა ლექცია.

— მე გეკითხებით, რაზე შევჩერდი მეთქი...



—სკლეროზის სიმპტომებზე, — წამოიძახა რომელიღაც სტუდენტმა.
 — მერე, მიხვდით რამეს? — ქილიყით იკითხა პროფესორმა.
 — შესანიშნავად! მით უმეტეს, რომ პრაქტიკული მაგალითიც გვაქვს, — უპასუხა დამცინავად მომღიშარ პროფესორს სტუდენტმა.

მეცნიერება მსხვერპლს მოითხოვს

სამედიცინო სასწავლებლის ერთმა მოსწავლემ თავისი მასწავლებელი დაიძარტოხელა.

— შაბატიეთ, რაღაც უნდა გითხრათ, — დაიწყო მან გაუბედავად.
 — დიახ, გისუენთ! — ექვით შეხედა მასწავლებელმა.
 — რაც თავი მახსოვს, გაზეთებში, ჟურნალებში, ტელევიზორსა და კინოფილმებში სულ ერთსა და იმავეს გვიჩიჩინებენ, რომ თამბაქო მავნებელია, ღვინო მავნებელია, ჩვენი ექიმი კი სულ აბოლებს და სულ ჩაბუჭბუჭებულია, მარტო მისი ოხშივარიც დაათრებს კაცს.
 — მერე? — გაძომცდელად იკითხა მასწავლებელმა, — მერე შენ რა გაიხტერეუსებს?
 — რით აიხსნება მომწამვლელი, ჯანმრთელობისათვის მავნე ნივთიერებებისა და ჩვენი ექიმის მეგობრობა?

მასწავლებელი ჩაფიქრდა. არ იცოდა, რა ეპასუხა მოსწავლისათვის. არადა, კითხვა მეტად პროვოკაციული იყო!

— იცი, რას გეტყვი, ჩემო კარგო? — თქვა მან ბოლოს, — ჩვენმა ექიმებმა, რასაკვირველია, იციან ალკოჰოლისა და ნიკოტინის გამანადგურებელი გავლენა ორგანიზმზე. მაგრამ მათ შორის არიან ისეთი ადამიანები, რომლებიც ჩვენთვის, ისევე და ისევე ჩვენი ჯანმრთელობისათვის სდებენ თავს საშხვევრპლოზე, რათა საჭუთარ თავზე უკეთ გამოსცადონ ამ შხამების ზეგავლენა და პროფილაქტიკური ღონისძიებანიც დასახონ. მეცნიერება მსხვერპლს მოითხოვს!

კურსდამთავრებულის ფიქრები

მეცნიერება ყოველგვარ ადამიანურ ახირებებს ზევიდან დასცქერის, მისთვის უცხოა ყველაფერი ის, რაც ჭეშმარიტი არ არის, მისთვის მოუღებელია მეშინაობა, პომპეზურობა, მოღურობა, თუმცა უკაცრადად... გამოჩაყლისია მედიცინა, რა დასაძალია, სამედიცინო ინსტიტუტი მოღად იქცა.

ბომ გაგცინებიათ სქელი და დაბალი ქალის დანახვაზე, რომელსაც მინი კაბა აცვია? მეცნიერებაში კი მოდის აყოლა ნამდვილი ტრაგედიაა.

სე დაემართა ერთ ახალგაზრდას, რომელიც ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ მიხვდა, რომ იგი არ იყო მოწოდებული მედიცინისათვის.
 „მამ ასე, — ფიქრობდა იგი, — ანატომიაში ძვლების, სახსრების,

კუნთების და სხვა შინაგანი ორგანოების რაოდენობა ათასჯერა გადათვლილი და დადგენილი. ცნობილია აგრეთვე ის მორფოლოგიური ცვლილებებიც, რომლებიც ავადმყოფის ორგანიზმში ვითარდება ფილტვების ანთების, ათეროსკლეროზის, ჰიპერტონიული ავადმყოფობის და სხვათა დროს... ახლა ავიღოთ ფიზიოლოგია — აღმნიანი რომ აზროვნებს, მკერდში რომ გული აქვს, ძარღვებში სისხლი რომ უჩქეფს და ფილტვები ჰაერით ევსება, განა ახალი ამბავია? ანდა რა ვასაყვია, რომ ავადმყოფობის დროს მაჯა იცვლება და აჩქარებულია სუნთქვა. ეს ხომ ჯერ კიდევ შოთა რუსთაველმა იცოდა, ხოლო დღეს ყოველივე ეს თითის სიგრძე ბალმაც კი იცის. მაშ რაღა რჩება? ჩემი სახელოვანი წინაპრების — ანატომების ფიზიოლოგებისა და პათოლოგ-ანატომების მიერ გაკაფულ გზის ხელმეორედ აღმოჩენა? უხერხულია და უღამაზოც. ასევე არ ღირს მუშაობა მიკრობიოლოგიასა და ვირუსოლოგიაში. ჯერ ერთი იმიტომ, რომ ავადმყოფობის აღმოცენება (წარმოვადგენიათ?) სულაც არ არის დამოკიდებული ინფექციის შეჭრაზე, არამედ თვით ორგანიზმსა და მის რეაქტივობაზე.

ამიტომაც არის, რომ სხვადასხვა ორგანიზმში მოხვედრილი ერთი და იგივე სტრუქტურული სხვადასხვაგვარ ავადმყოფობას იწვევს, ზოგს რემატიზმს უფექაშებს, ზოგს ქუნთურუმას, ზოგს წითელ ქარს და ასე შემდეგ... მერედა ახლა ფიქრობენ, რომ ზოგიერთი ულტრასტრუქტურები, მაგალითად, მიტოქონდრიები მიკრობებს და ვირუსებს წარმოადგენენ?

თანაც დღეისათვის იმდენი მიკრობი და ვირუსია მიკვლეული, თუ სასწრაფოდ არ შემცირდა მათი რიცხვი, ანლო ხანში დიდი ჰემისფერობის, უპირატესად, შუბლის წილების ტვინის უჯრედებში აღვლიც აღარ იქნება მათ დასამახსოვრებლად...

არა, არ ღირს თეორიული დარგი. ნამდვილად არ ღირს.

იქნებ პრაქტიკულ დარგში ღირს კბილის მოსინჯვა? კეთილი და პატიოსანი. ავიღოთ თერაპია. მაგრამ თერაპიაში ისეთი სახელმოხვეჭილი მეცნიერები მუშაობენ, რომ ძნელია მათ შემდეგ რაიმე ახალი სიტყვის თქმა. თანაც რამდენი თერაპევტი ისეთი, შეხედავ, განათლება და გამოცდილება არ აკლიათ, საზოგადოების ყურადღება კი მაინც ვერ დაუშასხურებიათ, მაინც ჩრდილში არიან მიყუყული. პირიქით, მომრავლდნენ ისეთი თერაპევტები, უახლესი წამლების სახელები რომ დაუზნებრებიათ და ტყბილი ენით არჩენენ ანდა საიქიოს ისტუმრებენ ავადმყოფებს.

ქირურგია?

ქირურგია მედიცინის ღმერთია. აქ მართლაც კარგი იქნებოდა, რომ შემუშავა. ჩემი სიცოცხლე დასტაქარის სახელთან დამეკავშირებინა... ქმედითი, კონკრეტული მეცნიერებაა. მაგრამ მთელი უბედურება ის არის, რომ ეს მეცნიერება ჩემს ბუნებას ვერ ეგუება. რაკეციის გახსენებაზე ხელები მიკანკალებს... ჰოდა, ახლა თქვენ გან-



საჯეთ, გამოვა ჩემგან ქირურგი? არ გამოვა, მგონი ტუპილად დამკარგე ექვსი წელი! რას იზამ, ასეთი იყო ჩემი მშობლების დავითებელი სურვილი“.

ო, მოდავ, მოდავ! რა სასაცილო ხარ ცხოვრებაში და რა სატირალი მეცნიერებაში.

დასკვნა

ექიმთა საზოგადოებაში ჩვეულებრივ ერთმანეთის გაკითხვ-გამოკითხვის შემდეგ ვილაცამ კამათის ასატენად კითხვა დასვა:

— რა მნიშვნელობა აქვს ექიმისათვის სამეცნიერო ხარისხის მოპოვებას და როგორ მოქმედებს მათზე ეს ხარისხი?

— ხარისხის მიღების შემდეგ ექიმი ჰკვიანდება, დარბაისლდება, უფრო მეტი სარგებლობა მოაქვს ხალხისა და სახელმწიფოსათვის, — თქვა ერთმა.

— როგორ გეკადრებათ, — მაშინვე პირში ეცა მეორე, — ხარისხი უარყოფითად მოქმედებს მუდამ, რადგან მისი მიღების შემდეგ ექიმი ყოყოჩობს, აქაოდა ყველაფერი ვიცო, აღარ მუშაობს თავის თავზე... ამიტომაც მეტი ზიანი მოაქვს ხალხისა და სახელმწიფოსათვის...

იქვე მყოფმა ასაკოვანმა ექიმმა განმარტა:

— ერთიც სწორია და მეორეც... ღირსეული ექიმისათვის ხარისხით მინიჭებული უფლებები სასარგებლო საქმეს ხმარდება, ხოლო უღირსი კი ამ უფლებებით ბევრ სიბოროტეს სჩადის. ასე, რომ მთავარი სამეცნიერო ხარისხი კი არ არის, არამედ რა ხარისხის ადამიანია თვითონ.

შუკი და ჩრდილი

ექიმთა წრეში საუბარი ჩამოვარდა ცხოვრებისეულ პრობლემებზე, მიღწევებზე, პიროვნების როლსა და ადგოლზე. ყველაზე მეტს ერთი უნიჭო და უზარმაცესი ექიმი ბაქიბუქობდა, რომელსაც საკმაოდ კარგი თანამდებობა ეკავა მედიცინის სფეროში.

— შემძლია ჩამოგითვალთ ყველა ის ელემენტო, რის წყალობითაც ასე თუ ისე რალაცას მივალწიე, — მან თითები შოიშარჭვა და დაიწყო:

— პირველ რიგში ნიჭის, შემდეგ უნარის და, რაც მთავარია, შრომის და ძიების შედეგად.

— აი, მაგაში სრულიად მართალი ხარ, — დაუდასტურა ერთმა ექიმმა, — შენ მართლაც ძიებით, ნათლიმამობითა და პროტექციით მივალწიე ყველაფერს.

გამოჩენილი თურაპეგტი გრიგოლ დიდებულებე ქართლში იყო სტუმრად.

კოლმეურნეებმა მეტად ლამაზი, სურნელოვანი ვაშლი მიართვეს და თან ღიმილით დასძინეს:

— მიირთვი, ბატონო გრიგოლ, ეს ჩვენი ვაშლების დიდებულებეა. თურაპეგტმა ვაშლი აიღო, გემო გაუსინჯა და წამოიძახა:

— მართლაც ჩინებული ყოფილა. ახლა იქნებ ვაშლების წინამძღვრიშვილიც მაჩვენოთ?

წოგე, ეპფინანოგა და გრძელი ენა

იდეალური ცოლ-ქმრობა ჰქონდათ ახალგაზრდა ექიმს და მის ცოლს. აი, უკვე ათი წელია შეუღლებულნი არიან და სიტყვა ხმამალა არ უთქვამთ ერთმანეთისათვის. ცოლს ცოტა დიდი ცხვირი ჰქონდა და ქმარი სიყვარულით ეხუმრებოდა ხოლმე: როცა რაიმეში გინდა დამაჯერო, ცხვირი დაიფიცეო, ხოლო როცა ცოლს რაიმე მეტიჩრობას შეამჩნევდა, მიახლიდა: ცხვირს მალა ნუ სწევო, ქალი თუ რაიმე ჭორს მოუყვებოდა, ქმარი აუცილებლად ეტყოდა, სხვის საქმეში ცხვირს ნუ ჰყოფო.

ქალს ოდნავადაც არა სწყინდა ასეთი ხუმრობა, რადგან იცოდა, ქმარი ამას კეთილი გულით ეუბნებოდა.

ერთხელაც, ექიმი მოგვიანებით დაბრუნდა შინ. მაგიდაზე ბარათი დახვდა. ქმარმა მაშინვე იცნო ცოლის ხელწერა. ბარათი ნაჩქარევად იყო დაწერილი.

„ღიღხანს ვიფიქრე და როგორც იქნა გადავწყვიტე. მართალია მიმიძიმს, ძნელი გადასატანია, მაგრამ რა ვქნა? ველარ გავუძელი შენს ამდენ საყვედურებს ჩემს ცხვირზე და... ერთი სიტყვით, წოპესთან წავედი. ცაცა“.

ქმარს ელდა ეცა. სიბრაზისაგან კბილები გააღრჭილა — „ვის არის ეს წოპე? ვისზე გამცვალა, მომჭრა თავი საქვეყნოდ“, — ფიქრობდა ქმარი და, საქციელწამხდარი ოთახში ბოლთასა სცემდა. ზარის ხმა გაისმა, ექიმმა ოთახის კარი გამოაღო და როდესაც თავისი სიყრმის მეგობარი დაინახა, გამარჯობის თქმა არ აცალა, ისე დაიწყო:

— წარმოგიდგენია, რა მიყო ცაცამ? საქვეყნოდ შემარცხვინა, მილალატა, გამექცა, არა, ისე ჩვენში დარჩეს, მე თვითონ ვაპირებდი გავცლოდი, აუტანელი ხასიათი ჰქონდა, — და ქმარმა დაიწყო ცოლის ლანძღვა, ათას რამეს აბრალებდა, ცილს სწამებდა და გულს ამით იოხებდა.

— კი მაგრამ, წინასწარ არაფერი უთქვამს?

— არაფერი, მხოლოდ ეს ბარათი დამიტოვა, — მან მეგობარს წინ დაუდო ცოლის წერილი.



ექიმის მეგობარმა სწრაფად გადაიკითხა ბარათი და თავშეუკაცყებელი სიცილი აუტყდა.

— რა არის მანდ სასაცილო, ვერ გამიგია?! — მკაცრად იკითხა ექიმმა.

— როგორ თუ რა, ნუთუ არ გაგიგია წოპე, ცხვირის პლასტიკური ოპერაციის სპეციალისტი! ამას წინათ ჩემმა მეუღლემაც მასთან ვაიკეთა ოპერაცია.

ექიმი შეცბუნდა, რა უმიზეზოდ, რა განუკითხავად გალანძლა საყვარელი მეუღლე და მორცხვად თქვა:

— თუ ის წოპე ცხვირის გარდა ენებსაც ამოკლებს, მაშინ ახლავე გავიქცევი მასთან.

ზ ა ლ კ ი

ზამთარია.

მთის მივარდნილ სოფელში თოვლს სახლები დაუფარავს, ბუხრები ბოლავენ — ესლაა სოფლის სიცოცხლის ერთადერთი ნიშანი. თოვა არ წყდება. სუსხია.

უცებ იდილიურ სიჩუმეს თოვების გრიალი არღვევს. სროლა თანდათან ძლიერდება.

— რა ამბავია? — უკვირთ მეზობელ სოფელში.

— ექიმის ჩამოსვლას აღნიშნავენ!

ა ლ ო, რ ა ბ ო მ ი ლ ე ბ თ ი ?

დიდხანს, ძალიან დიდხანს რეკავს ტელეფონი.

ექიმი შინ მარტოა. ღამით მორიგე იყო და ეზარება ადგომა. ბოლოს, როგორც იქნა, თავი დააღწია ბურანს და ყურმილი აიღო...

— დიახ, ვისმენთ!..

— საავადმყოფოა? — კითხულობს ბოხი ხმა.

— არა, ექიმის ბინაა.

— მე კი საავადმყოფოში ვრეკავ.

— კეთილი, მაგრამ, ეტყობა, თქვენ შეცდომით მოხვდით ჩემთან!

— მაშ საავადმყოფოს ნაცვლად ექიმის ბინაზე მოხვდით?

— დიახ.

— გასაოცარია, სწორედ!

— რა არის გასაოცარი? — იკითხა ექიმმა.

— მითხარით, ნუთუ თქვენ საავადმყოფოს ტელეფონის ნომერი გაქვთ?

— რა თქმა უნდა, არა...

— მაშ საავადმყოფოში როგორღა დავრეკო?

— ალბათ მოგეხსენებათ ჩვენი სატელეფონო სადგურების მუშაობის ამბავი, ჩემი ნომერია 22—20—18, ღამირეკეთ მე და მოხვდებით საავადმყოფოში.

— ავსრულეზებია ოდესმე ახალგაზრდობის დროინდელი ოცნება? —
ჰკითხეს ხანდაზმულ ექიმს.

— როგორ არა. ახალგაზრდობაში, როგორც გამოუცდელ ექიმს, ექვის თვალთ მიყურებდნენ, ხშირად მინატრია ჰალარა ვყოფილიყავი.

უველაზრიდან სარგებელი

ექიმი, რომელიც პაციენტებისაგან ფულის გამოძალვის დიდი ოსტატი იყო, სუფრაზე მეცნიერის გვერდით აღმოჩნდა.

ექიმმა, რომ ეჩვენებინა მეცნიერისათვის თავისი განათლება, უთხრა:

— თქვენი წიგნები თითოეული ექიმისათვის სამაგიდო წიგნებია, მე პირადად თქვენი წიგნებით ხშირად ვსარგებლობ.

მეცნიერს გაუკვირდა და უპასუხა:

— ჩემი შრომები მხოლოდ კოსმოსურ მედიცინას ეხება და თქვენ რაში გჭირდებოდათ და როგორ სარგებლობთ, არ მესმის?

— ეგ ისეთი კაცია, სარგებლობას თქვენი წიგნებიდანაც მოახერხებს, — გადაუჩურჩულა მეცნიერს გვერდზე მჯდომმა თანამესუფრემ.

სიძულვილის ზეზმარინი მიზეზი უცნობი ღარჩა

სამედიცინო ინსტიტუტის ორ პროფესორს ერთმანეთი სძულდა. მიუხედავად ამისა, ერთი მათგანი ან არაფერს ლაპარაკობდა მეორეზე ანდა თუ იტყოდა, დადებითს ამას, რა თქმა უნდა, პროფესორი დიპლომატიური მოსაზრებით აკეთებდა, დიდსულოვანი და კარგი კაცის სახელის მოსახვეჭად, მეორე კი კოლეგას საჯაროდ ლანძღვდა, რას არ ლაპარაკობდა მასზე.

ერთხელ დიპლომატ პროფესორს ჰკითხეს:

— რატომ არ უყვარხართ მეგობარ პროფესორს, რატომ ლაპარაკობს თქვენზე მუდამ ცუდს, თქვენ კი პირიქით, ან ღუმხართ, ან აქებთ კიდევაც.

— მართალი გითხრათ, ზუსტი მიზეზი არ ვიცი, მაგრამ ვფიქრობ, რომ კოლეგას მეტყველების ორგანოს მაკოორდინებელი და დამუხრუჭების აპარატი ალბათ დარღვეული აქვს, ეს კი უსათუოდ თავის ტვინის მარცხენა ჰემისფეროს საფეთქლის წილის პირველ ზეუღლთანა (სენსორული მხარე) დაკავშირებული, — აუხსნა პროფესორმა.

ცნობილ ექიმს ჰკითხეს:

— თქვენ, ალბათ, როგორც სახელმძღვანელო პიროვნებას, ბევრი მეგობარი გყავთ.

ექიმი ჩაფიქრდა და შემდეგ ლაკონურად უპასუხა:

— ახლა მეჩვენება თქმა, მაგრამ გაჯირგებაში რომ ჩავეარდები, მაშინ ზუსტად გეტყვით; არ გაგიგონიათ ანდაზა — „როცა მარაში ღვინო გამომღლევა, მაშინ შევიტყობ, რამდენი მეგობარი მყავს“.

მედიც ახას ჰქვია

— ნუთუ, აღარ გეყო ამდენი უსაქმურობა? — უღრიალა მოთმინებადაკარგულმა მამამ თავის ექიმ შვილს, რომელიც მთელ დღეებს დროსტარებასა და ქუჩა-ქუჩა ხეტიალში ატარებდა, — ნუთუ არ მოიძებნა შენთვის წესიერი სამსახური?

— რა ვქნა, — ნაძალადევად ამოიოხრა უსაქმურმა, — სამსახური როგორ არ მინდა, მაგრამ ჯერჯერობით არავის ვახსენებდი. თუმცა, რომც შემოეთავაზებინათ, მაინც არ დავეთანხმებოდი, იმიტომ, რომ ჩემთვის შეუფერებელი სამსახური იქნებოდა.

— ვითომ?

— არ უნდა მაგას ვითომ. განა არ ვიცი? რაში მქონია ბედი, რომ მაგაში მქონდეს, — თავი მოისაწყლა დედისერთა შვილმა.

— მაინც რა სამსახური გინდა ასეთი? — ჩაერია საუბარში დედა. — რაიონში ჩვენ არ გაგიშვებთ და აქ შევაწუხებთ ვილაცას, გამოვინახავთ ნაცნობებს, ერთ ადგილს როგორ ვერ გიშოვით?

— მე რომ მინდა, ისეთს ვერ მიშოვით, — აღარ გადავიდა სიტყვიდან შვილი.

— თქვი და ქვას გავხეთქავთ, კლდეს გავარღვევთ, — ფიცი დასლო მამამ.

— აი, რამე ისეთი, ავადმყოფებთან, გვამებთან, — სისხლის, შარდის, განავლის გამოკვლევებთან საქმე რომ არ მქონდეს, — დამორცხვებით ამოილულულა ახალგაზრდა ექიმი.

მიზეზ-მიზეზ...

ერთი ექიმი ვერა და ვერ მოეკიდა ოჯახს.

ვინ მოთვლის, რამდენჯერ უთქვამთ მისთვის ახალგაზრდობაში მეგობრებსა და ნათესავებს:

— ეს ქალი შესანიშნავი ადამიანია, ითხოვე, კარზე მომდგარ ბედს ხელს ნუ ჰკრავ.

ექიმი ცხვირს იბზუებდა.

— აბა, რა სიტყვაა „ითხოვე“. ეს ხომ იგივეა, როგორც რაიმის თხოვნა, წამოღება, წამოყვანა და მერე უკან დაბრუნება?! დღეს ბევრი ახალგაზრდა სწორედ ასე იქცევა, ითხოვს ქალს, ეყოლება ერთხანს



და მერე უტიფრად აცხადებს — ვითხოვე, სამუდამოდ ხომ არ მომწევნიანო.

— ეგეც მართალია, მაგრამ... გვარის გამგრძელებელზეც ხომ უნდა იფიქრო?

— ვფიქრობ, ბატონო, ვფიქრობ, — გაიძახოდა ექიმი, — აი, მივიღებ ახალ ბინას, მოვაწყობ, დავამშვენებ და ქორწილსაც ვაღვაწივხდი... ასე, რომ, მე ქალს კი არ ვითხოვ, არამედ ცოლად შევიერთავ.

— ჰა, ეგრე იყოს, შეირთე, — იღიმებოდნენ მეგობრები და ნათესავები.

ახალგაზრდა ექიმმა მიიღო ბინა, მოაწყო თანამედროვე ავეჯით და ახლა სხვა რამ მოიმიზეზა...

— თანამედროვე ოჯახი უმანქანოდ, აბა, რა ოჯახია, — და მანქანის შესაძენი ფულის შეგროვება დაიწყო.

გავიდა წლები. გაერია თმაში პირველი ჭალარა. იყიდა მანქანა.

— ახლა რაღა გიშლის ხელს? — ჰკითხეს მეგობრებმა.

— შესაფერისი კანდიდატურა ვერ შევარჩიე. ჩემი მეუღლე უნდა იყოს ჩინებული მეოჯახე და, რაც მთავარია, ფამგები...

— ექიმზე უკეთესად შენ ვერავინ გავიგებს! — ურჩევდნენ კეთილის მსურველნი.

— ცხადია, — კვერს უკრავდა ექიმი, — მაგრამ არის ერთი საშიშროება, ჩვენი წრის ქალი რომ შევიერთო, პირზე ერთი და იგივე ეკერება — ავადმყოფთან წასვლა არ დაგავიწყდეს, გულისყურით მოეკიდე და უმკურნალე, თვალი ადევნე მაჭას, სუნთქვას, ტემპერატურას, სისხლის, შარდის ანალიზებს... ერთი სიტყვით, შინაც საავადმყოფოს ატმოსფერო მექნება... ამასაც შევეგუებოდი, მაგრამ მთელი უბედურება ისაა, რომ ზოგი მაღალია... მაღლები მე არ მომწონს. ზოგი — ძალიან დაბალია, მე არც დაბლები მომწონს... ზოგს მეტისმეტად შავი თვალები აქვს, ზოგს მეტისმეტად გრძელი ფეხები... ახლა ხასიათს არ იკითხავთ? ზოგი ანჩხლია, ზოგი ასპირტივით გესლიანი, ზოგი მეტისმეტად მოველაქუცება და ფეხქვეშ გავგვება. ზოგი ცხვირს რომ ჩამოუშვებს და მოიწყინს, თავით მარბილი რომ უნაყო, მაინც ვერ ასიამოვნებს... აი, რომ მიხვდით, რა დღეში ვარ, თქვენ კი მეუბნებით, ცოლის შერთვა არ გინდაო. მინდა, როგორ არ მინდა, მაგრამ...

ექიმმა ცოლზე ფიქრი „დროებით“ გადადო. საკანდიდატო დისერტაციაზე დაიწყო მუშაობა. თითქმის ათი წელიწადი მოანდომა.

თხუთმეტი წელი სადოქტორო დისერტაციას შეაღია. თბა სულ გაუთეთრდა.

აი, მოვრჩები ყოველივეს და ოჯახსაც მოვეკიდებითო, ფიქრობდა. ამასაც მორჩა, თავისუფლად ამოისუნთქა... და პენსიაზე ვასვლის დრომაც მიუკაჟუნა.

— აწი მაინც შეირთე ცოლი! — ურჩევდნენ კეთილის მსურველები. — სიბერეს მარტო ხომ არ გაატარებ?



— როგორ ფიქრობ, პენსიით შევძლებ ოჯახის რჩენას? ვერა შევქ...
 ჭლებ. აი, რომ მომიმატებდნენ...

პენსიაც მოემატა.

უკვე აღარავინ ურჩევდა ცოლის შერთვას და პირიქით, ხუმრობდნენ მასზე: — ახლა თუ მაგან ცოლი მოიყვანა, ობლების მამობა და ქვრივის ქირისუფლობა უწერიანო.

მ ა ტ ა რ ე ბ ე ლ შ ი

— ქირურგი?! სასწრაფოდ ქირურგია საჭირო! — ორთქლმავლის საყვირივით გაჰკიოდა სამგზავრო მატარებლის დიქტორი. დრო გადიოდა, ქირურგი კი არსად ჩანდა.

— აკი საქართველოში თითო კაცზე ორი ექიმი მოდისო, ნუთუ მატარებელში ერთი ქირურგი არ არის?

სამწუხაროდ, მთელ მატარებელში ქირურგი არ აღმოჩნდა. ერთ-ერთ ვაგონში მგზავრს, როგორც ჩანდა, ჰქონდა ნაწლავი გაუსკდა და სიკვდილი გარდუვალი იყო.

— რა გეწყობა, — თქვა ერთმა ჩასუქებულმა მამაკაცმა. — ხომ არ დავტოვებ მოძმეს გასაჭირში, მივალ, მივხედავ.

— ქირურგი მოდის! — სწრაფად დაირხა ხმა მატარებელში.

გავიდა საათი მეორე. ოპერაცია დამთავრდა.

მატარებელი ერთ-ერთ სადგურზე გაჩერდა.

ამოვიდნენ ექიმები.

ნახეს ავადმყოფი.

გადარჩენა მიულოცეს და სასწაულებრივი ოპერაციის ავტორი მოიკითხეს. მოიკითხეს და თანაკურსელი შერჩათ.

— ვანო, შენა?!

სქელუამ შორცხვად დახარა თავი.

— დიდებული ქირურგი დამდგარა შენგან. სად შეშაობ?

— ერთ დაწესებულებაში...

— შაინც? — არ ეშვებოდნენ ყოფილი თანაკურსელები.

— ბაზარში, ყასაბი ვარ.

— კარგი ერთი, ნუ ხუმრობ.

— ეეჰ, ქირურგებს მაინც ყასაბებს გვეძახიან და რა განსხვავებაა.

— მერედა ასეთი ოქროს ხელების პატრონი?

— ოქროს პატრონობა სჭობია, ოქროს ხელების პატრონობას, სავადმყოფოში რომ ვმუშაობდი, ჯიბეებში ხალვათობა მქონდა...

— ახლა?

— ახლა, ჩემს აგარაკზე მივემგზავრებო. იქ მანქანა მყავს დატოვებული და უნდა წამოვიყვანო... თორემ ეგ რომ არა, ეს საწყალი უკვე პათოლოგანატომების კერძი იქნებოდა.



ბაქანზე ჩასული ექიმები სევდიანად შეყურებდნენ თავიანთ ღმერთს და ლაულაებულ ყოფილ კოლეგას.

— საწყალი, — თქვა ერთმა ექიმმა.

— საწყალი, — გაიმეორა მეორემ.

მატარებელმა ერთი შეჰკვივლა და დაიძრა.

ჩვენი დანიშნულება

ერთი ხანდაზმული პროფესორი წუწუნით ეუბნებოდა თავის კოლეგას:

— რამდენი მოწაფეც ავიყვანე, იმდენი კარგი სპეციალისტი აღუზარდე ქვეყანას... ვინ მოთვლის, რამდენი კანდიდატი და დოქტორი გახდა იმათგან. ბევრს ცხოვრების მოწყობაშიც მოვეხმარე, მაგრამ რა მერე?

— მერე და ნუთუ ის გაწუხებთ, რომ თქვენი მოვალეობა შეასრულეთ? — ჰკითხა გაკვირვებულმა კოლეგამ.

თეორია და პრაქტიკა

ერთხელ ექიმთა წრეში ვილაცამ იკითხა:

— ვინ არის ოპტიმისტი და ვინ არის პესიმისტი?

იდავეს, იდავეს და ბოლოს ანკეტური წესით შეაგროვეს პასუხები:

ანკეტურმა მონაცემების ანალიზმა გამოარკვია, რომ ოპტიმისტები ყოფილან უპირატესად თეორიული დარგის წარმომადგენლები, რომლებსაც ჯიბეში გახვრეტილი შაურიანიც არ აბადიათ, მაგრამ დიდი იმედით უყურებენ მომავალს.

პესიმისტები აღმოჩნდნენ ცხოვრებაში ირრეალური პრაქტიკოსი ექიმები (ქირურგები, მეან-გინეკოლოგები), რომლებმაც არ იციან, რა უყონ თავიანთ ფულსა და ქონებას.

— კიდევ ერთხელ დამტკიცდა ფილოსოფიური აზრი: ის, რაც პრაქტიკას არ აქვს, აქვს თეორიას, ხოლო რაც თეორიას არა აქვს, თავსაყრელად აქვს პრაქტიკას, — დაასკვნა ისევ იმ ვილაცამ.

სოფლის ექიმი

სუფრაზე, სადაც მხოლოდ ექიმები იყვნენ, ვილაცამ იკითხა:

— რას ნიშნავს სოფლის ექიმი?

რამდენი კაციც იყო, იმდენი აზრი გამოითქვა.

ბოლოს თვით სოფლის ექიმმაც გასცა პასუხი.

— ეს ის ადამიანია, რომელსაც სოფელში წასვლამდე ყველაფერს ჰპირდებიან, ხოლო სოფელში წასვლის შემდეგ აღარც ახსოვთ.

ფიქრებში წასულ ცნობილ ექიმ-მეცნიერს ქუჩაში შეხვდა კოლეგა—მოპრაქტიკე ექიმი. გაჩერდნენ, გაიკითხ-გამოიკითხეს ერთმანეთი. მეცნიერს ისეთი შთავონებული სახე ჰქონდა, რომ ექიმმა იფიქრა, რაღაც დიდ და ახალ პრობლემაზე მუშაობს მისი გონებაო და ამიტომაც ხუმრობით უთხრა მეცნიერს:

— ერთ პურ-მარილს გავმართავდი, რომ გამაგებინა, რაზე ფიქრობდი ჩემთან შეხვედრამდე.

— არ ღირს პურმარილად... — უპასუხა მეცნიერმა.

— არა, მაინც რაზე ფიქრობდი? — არ მოეშვა კოლეგა.

— დღეს სად მესადილა, — უპასუხა მეცნიერმა.

მეგობრობა და ინტენსიანი

თერაპევტ-კარდიოლოგს მეგობარი ექიმი ესტუმრა.

— გეთაყვა, — დაიწყო მეგობარმა, — მიშველე რამე, გულს არე-ში რაღაც მაწვება და სულს მიხუთავს, თანაც დროდადრო ტკივილები მაქვს...

თერაპევტ-კარდიოლოგმა გულდასმით გასინჯა მეგობარი.

— შენი მხსნელი ინტენსიანია, — უპასუხა კარდიოლოგმა.

— სამწუხაროდ, ინტენსიანი რომ არა მაქვს?

კარდიოლოგმა კარადიდან წამლის ფლაკონი ამოიღო.

— დღეს ჭამე რამე?

— ჭერჭერობით არაფერი...

— მაშ ორი აბი აიღე და ახლავე გადაყლაპე. მერე კი, რეცეპტს გამოგიწერ, სამინისტროში ბეჭედი დაარტყმევიწე და თუ სააფთიაქო სამმართველოშიც გყავს ნაცნობი, შეიძლება იმოგო...

ექიმმა ორი აბი მაშინვე გადაყლაპა. წამლიანი ფლაკონი კი საიშედოდ გულის ჭიბეში შეინახა. კარდიოლოგს თვალეები გაუფართოვდა, გაფითრდა და შეჰყვირა:

— ერიპა! — ამდენი წამლს ერთად მიღება არ შეიძლება. მორჩენის ნაცვლად, უფრო მეტად აგატკეპს გულს...

— ეტყობა, მართლაც ძლიერი წამალი ყოფილა ეს ინტენსიანი, რადგან შენ მას არ სვამ და მაინც, გამოგართვი თუ არა, გული გეტკინა, მე კი მშვენივრად ვიგრძენი თავი, — ღიმილით უთხრა მეგობარმა ექიმმა თერაპევტ-კარდიოლოგს.

მხატვრობის და მკვლელობის საჩივარი

ექიმთა საზოგადოებაში რამდენიმე მხატვარი და მოქანდაკე მოხვდა. მიუხედავად პროფესიის სხვადასხვაობისა, მათ შორის საინტერესო საუბარი გაიმართა. ბოლოს ერთმა მხატვარმა ნაღვლიანად დაიწყო:

— უცნაური სპეციალობა გვაქვს. ჩვენი ნამუშევარი ხალხს უნდა



იყოს, წუნს ვერ ითმენს, არც ერთი შეცდომა არ იმალება, მცვერეულ-
 დენი დეფექტიც კი საქვეყნო ხდება, ის, რაც ჩვეულებრივ კაცს შეუძლებ
 ლება გამოჩენს, კრიტიკოსებს არ ემალებათ და საქვეყნოდ ტყავს
 გვაძრობენ. თქვენ კი რა გიშავთ, — მიმართა შემდეგ ექიმებს, — თქვენი
 შეცდომები იმარხება, მიწა ფარავს მათ.

— რატომ გგონიათ ასე! — გაცხარდა ერთი ექიმი. — მართალია,
 ცნობილი პოლანდიელი ექიმი გერმან ბურგავი ამბობდა, რომ მკურ-
 ნალობის წარმატებებზე მსოფლიოთ ლაღადებს, შეცდომებს კი მიწა
 ფარავსო, მაგრამ დღეს ეს აზრი აღარ შეეფერება სინამდვილეს. პა-
 თოლოგანატომების წყალობით ჩვენი შეცდომების გამომზეურება
 ხდება სასექციო მაგიდასთან, მიკროსკოპთან და საბოლოოდ კლინი-
 კურ-პათოლოგანატომიურ კონფერენციებზე, საიდანაც არაიშვიათად
 თფლში გაწურული გამოვდივართ, ასე რომ, ჩვენც გვყავს ჩვენი
 კრიტიკოსები და გაცვილებით დაუნდობლები, ვიდრე თქვენ, — პათო-
 სით დაასრულა სიტყვა ექიმმა.

როცა რომელიც იცვლება

ერთ ხანდაზმულ პრაქტიკოსს ექიმს, ავადმყოფის გასინჯვის დროს
 გული შეუღონდა, მოწყვეტით დაეცა სავარძელში და სულს ძლივს
 ითქვამდა.

ოჯახში შეშინდნენ: პაციენტი არ დაიბნა, ჯერ წყალი ასხურა, მე-
 რე ნეკზე უკბინა, ექიმი გონს მოვიდა.

— სათბურაში თბილი წყალი ჩაასხით და მომიტანეთ, — გასცა გან-
 კარგულება პაციენტმა.

სათბურა თბილი წყლით მალე მოურბენინეს, პაციენტმა გულ-
 მკერდზე დაადო.

— ძმარში გაწურული ტილო, — ისევ გასცა განკარგულება პაცი-
 ენტმა.

ექიმს პაციენტმა ყურის ძირები, სახსრები და კისერი ძმრიანი ტი-
 ლოთი დაუზილა.

ექიმი გამომკობინდა.

პაციენტმა კიდევ ჩაუტარა რამდენიმე პროცედურა ექიმს და შემ-
 დეგ დაარჩა:

— ახლა ცოტახანს იწექით, მერმე კი შეგიძლიათ ადგეთ, ოღონდ
 არაფერზე ინერვიულოთ, დილაობით სუფთა. პაერზე გაისეირნეთ,
 ერიდეთ ზედმეტ ცხიმსა და მწარე საჭმელს, მსუბუქად ივანშმეთ
 ხოლმე.

— უკაცრავად მეგობარო, მაგრამ თქვენ რა სპეციალობის ბრძან-
 დებით? — იკითხა ექიმმა.

— მე ელექტროტექნიკოსი განლაგართ, ბატონო ჩემო, — თავაზიან-
 ნად უპასუხა პაციენტმა.

ექიმი წამოდგა, მეორე ოთახში გავიდა და ცოტახნის შემდეგ რა-
 ლაც ქაღალდში გახვეული გამოიტანა.

— აჰა ჩემი დიპლომი! აჰა, ჩემი ფონენდოსკოპი! და, აჰა ეს ათი მანეთი, რომელიც გასამარჯელოდ მომეცა, — უთხრა ექიმმა პაციენტს და ილღიაში ძალით ამოუჩარა ქალაქში გახვეული ნივთები.

გულშავიანი ექიმი და გულისხმიანი ავადმყოფი

ერთი ექიმის სასწრაფოდ გამოიძახეს ავადმყოფთან. მან რამდენიმე წამში მოამზადა საექიმო ჩაქუჩი, ფონენდოსკოპი, წნევის აპარატი და აჩქარებით დაიწყო ტანსაცმლის გამოცვლა. სულმოუთქმელად ჩაირბინა სადარბაზოს კიბეები და ქუჩაში გავარდა.

კერძო მანქანა თითქმის ძალით გააჩერა. ავადმყოფის სახლს რომ მიალწია, ექიმმა ჯიბე მოისინჯა და სიმწრის ოფლმა დაასხა, — სიჩქარეში ფონენდოსკოპი შინ დარჩენოდა.

რადგან უკვე მისული იყო, ექიმმა გადაწყვიტა, მაინც გაესინჯა ავადმყოფი.

— იცით, მეგობარო, — მიმართა ავადმყოფს ექიმმა, — სიჩქარეში ფონენდოსკოპი დამავიწყდა, ამიტომ მითხარით, რას უჩივით, რა გწუხებთ, რა მოვლენები გაქვთ, იქნებ თქვენ მირჩიოთ...

— ჩემი ავადმყოფობისა რა მოგახსენოთ, — შეაწყვეტინა სიტყვა ექიმს ავადმყოფმა, — მაგრამ რჩევით ნამდვილად შემძლია გირჩიოთ, აი, ჩვენს გვერდით სადარბაზოში, ნევროპათოლოგი ცხოვრობს, მიმართეთ მას, შესანიშნავი სპეციალისტია, სკლეროზს მცირე პერიოდში კურნავს, დამერწმუნეთ, თუ თქვენ მისი პაციენტი გახდებით, აღარასოდეს დაგავიწყდებათ ფონენდოსკოპის წაღება ავადმყოფთან.

შეგონება

ერთი რესტორნის დირექტორი ექიმთან მივიდა.

— მიშველეთ, ექიმო, — დაიწყო ავადმყოფმა, — შარდი ხშირად სისხლიანი მაქვს, მჩხვლეტავი ტკივილები მაწუხებს და წელს ვერ ვამოძრავებ.

— ცოტა უნდა მოითმინო, — უთხრა ექიმმა, — ვიდრე ყველაფერს არ გამოვიკვლევ, პასუხს ვერ მოგცემ.

— რა გაეწყობა, გამოიკვლიეთ, — ამოიოხრა ავადმყოფმა.

გავიდა დრო და ექიმმა დიაგნოზიც დაუსვა პაციენტს.

— თირკმლებში კენჭები გქონიათ.

— როგორ გეკადრებათ! — გადაიროა ავადმყოფი, — ჩემს სიცოცხლეში კენჭი კი არა, სილის ნამცეციც არ გადამიყლაპავს. აქ რაღაც გაუგებრობაა: თუ გადაყლაპავაზე მიდგა საქმე, ჩემს რესტორანში ცოტა მქონდა გაუასაყლაპი?.

— აი, სწორედ მაგან დაგლუპათ, რადგან ის ზედმეტი ნაყლაპი, რომელიც ორგანიზმს არ ესაჭიროება, კენჭებად გადაიქცევა. დიდად პრინციპული გახლავთ ორგანიზმი, ზედმეტის მითვისებისათვის მკაცრად სჯის ადამიანს, — წარმოსთქვა ექიმმა.

ერთი პრამტიკოსი ექიმი ავადმყოფის გასასინჯად ბინაზე მიიწვიეს. ექიმმა ჯერ ავადმყოფი გასინჯა, ხოლო როდესაც წამლების გამოწერა დაიწყო, ოჯახის უფროსმა კონვერტში ჩადებული ორმოცდაათ-მანეთინი ჩაუკურა ჯიბეში.

— ხომ იცით, ბინაზე გამოძახებისათვის ოცდაათ მანეთს ვიღებ, — თქვა ურცხვად ექიმმა.

— აუჰ! — შეიცხადა ოჯახის უფროსმა, — კინაღამ შევირცხვინე თავი და ზედმეტი ოცი მანეთი გაკადრეთ.

ექიმს საქციელი წაუხნდა, ოჯახის უფროსმა კი ჯიბიდან კონვერტი ამოიღო და ახლა უკვე პირდაპირ ხელში გადაუთვალა ოცდაათი მანეთი.

მცლანი დიაგნოზის შედეგი

პრამტიკოსმა თერაპევტმა ერთი თავისი პაციენტი რატომღაც ღვინის მოყვარულ კაცად მიიჩნია და ავადმყოფობის ძირითადი მიზეზები ალკოჰოლს დააბრალა. სათანადო წამლების გამოწერის შემდეგ, ექიმი ავადმყოფს მიუბრუნდა.

— თქვენი ორგანიზმი საოცრად დასუსტებულია და გაძლიერებულ კვებას მოითხოვს. თანაც დღეში მხოლოდ ერთი ბოთლი ღვინო უნდა დალიოთ, აგერ, ამ ქალაქზე კი, კვების რეჟიმი დაგიწერეთ. თუ გინდათ ჯანმრთელი იყოთ, ყველაფერი ზუსტად შეასრულეთ.

ავადმყოფმა თავი ჩაქინდრა.

— რა გაეწყობა, — თქვა ცოტაოდენი ყოყმანის შემდეგ, — რადგან მირჩევთ, ალბათ, ასეა საჭირო... — და წავიდა.

ათი დღის შემდეგ, თვალეზამღვრეულმა და ფეხბნეულმა პაციენტმა შემოაღო თერაპევტის კაბინეტის კარი.

— მობრძანდით, მობრძანდით! — გაეგება ექიმი, — როგორ მიდის მკურნალობის საქმე? როგორ გრძნობთ თავს?

— ცუდად, ექიმო, — დააღრიჯა ავადმყოფი.

— ღვინის დოზას ხომ არ მოუმატე? — ეჭვი შეეპარა თერაპევტს.

— ეჰ, ექიმო, მოუუმატე კი არა. იმ ერთ ბოთლსაც დიდი წამებით ვსვამ, გული შერევა, თავი მიბრუნს, კუჭიც მეწვის. ერთი სიტყვით მიჭირს. ექიმო, ღმერთმანი, მიჭირს... შე ხომ მანამდე ერთ წვეთსაც არ ვსვამდი...

საკუთარი რეცეპტი

— აბა, შენ იცი, — არიგებს პროფესორი თავის შინამოსამსახურეს, — თუ ვინმე კარგად ნაცემულმა და ლოყებჩაბეირებულმა პაციენტს, მიკითხა, მაშინვე დამიძახე. თუ მეზობელთაგან მომაკითხა ვინმემ, საავადმყოფოში ოპერაციასეარ, — უთხარი. თუ ნათესავენს დაუცდათ



ფეხი, უთხარი, რომ ოპერაციის შემდეგ ვისვენებ და არავის მივხატავ. არ შემიძლია. თუ მეგობართაგან დარეკა ვინმემ, მივლინებაშია წასულიო. გაიგე?

— რა გავება მაგას უნდა, — ჩაიქირქილა შინამოსამსახურემ, — სხვა თუ არაფერი, ეგ რეცეპტი ხომ მაინც ჩემი შედგენილია.

მადლიერი პაციენტი და პრაქტიკოსი ექიმი

მადლიერმა პაციენტმა პრაქტიკოსი ექიმის პატივსაცემად რესტორანში ბანკეტი მოაწყო და ექიმს შემდეგი შინაარსის წერილი გაუგზავნა: — „გთხოვთ დღეს საღამოს 7 საათზე მობრძანდეთ ბანკეტზე, მოპატივებული მყავს თქვენი ბევრი კოლეგაც.“

დასაწყისში გაიმართება კონცერტი ოჯახის წევრების და თქვენი საყვარელი მსახიობების მონაწილეობით. 12 საათზე მიუჯდებით მაგიდას“.

ექიმმა გულდასმით წაიკითხა ბარათი და პასუხიც დაუბრუნა: „დიდ მადლობას მოგახსენებთ დაპატივებისათვის, მაგრამ 7 საათიდან 11 საათამდე ავადმყოფების მიღება მაქვს ბინაზე. კონცერტი უჩემოდ ჩაატარეთ, ვახშამზე კი აუცილებლივ გეახლები“.

...უკრავს და მღერის

ქირურგი, რომელიც თავისი ნიჭითა და გაქანებით, მაინცდამაინც ვერ იმსახურებდა ფართო საზოგადოების ყურადღებას, ქირურგიის ინსტიტუტის დირექტორის კაბინეტში შევიდა.

— რაზე შეწუხებულხართ? — ჰკითხა დირექტორმა.

— სამედიცინო ინსტიტუტში ვაპირებ გადასვლას, — შორიდან დაიწყო ქირურგმა. — ერთ-ერთ კათედრაზე მინდა მოვეწყო.

— რეკომენდაცია გნებავთ, არა? — მიუხვდა დირექტორი.

— დიას!

— ახლავე, — დაეთანხმა დირექტორი და მაშინვე პატარა ფურცელზე დაწერა: „ძვირფასო კოლეგა, ამ ბარათის მომტანი აკეთებს. თიქარკვეთას, აპენდექტომიას, უკრავს გიტარაზე და მღერის“.

რა განსაზღვრავს ავტორიტეტს?

ერთ-ერთი სამედიცინო პროფილის ინსტიტუტის დირექტორი თანამშრომლებს სიმაღლის მიხედვით არჩევდა. მოადგილე მასზე ტანდაბალი ჰყავდა, განყოფილებათა გამგეები — მოადგილეზე დაბალი, უფროსი მეცნიერ მუშაკები — განყოფილებათა გამგეებზე დაბალი, უმცროსი მეცნიერ-მუშაკები — უფროს მეცნიერ მუშაკებზე დაბალი და ა. შ.

— ნუთუ კადრების ასეთ შერჩევას რაიმე ეფექტი აქვს? — ჰკითხეს მეგობრებმა.

— ოღონდაც! — წამოძახა ინსტიტუტის დირექტორმა, — მხოლოდ ასე თუ შეიძლება იდეალური წესრიგის დამყარება. წინააღმდეგობა თხვევაში კი, როცა ხელშევეითი თავის უფროსს მაღლიდან დასცქერის, ავტორიტეტზე ლაპარაკი ზედმეტიცა!

იმუღავითი მკვალე

სამედიცინო პროფილის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში ერთი მეტად ნიჭიერი, ფრიად ერუდირებული მეცნიერი მსახურობდა, მაგრამ იმდენად აუტანელი ხასიათი ჰქონდა, რომ მისი წყალობით ინსტიტუტის თანამშრომლებში გამუდმებული კინკლაობა იყო.

მეორე სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორს კი მთელი გულსყური ამ მეცნიერის გადმობირებაზე ეჭირა. თავისთან გადატყუება უნდოდა და ბოლოს, არც თუ დიდი წვალეებით მოახერხა კიდევც.

მაგრამ მეცნიერი გადავიდა თუ არა მეორე ინსტიტუტში, იქაური თანამშრომლები მშვიდ ცხოვრებას გამოეთხოვნენ. ისეთი დახლართული ინტრიგები და მითქმა-მოთქმა გაიბა, რომ დიდიან-პატარიანად ყველა თავბედს იწყევლიდა. მუშაობა ჩავარდა. თანამშრომლები ისე გადაეკიდნენ ერთმანეთს, რომ მათ აყალ-მაყალს დირექტორიც გადაჰყვა... იგი საკუთარი განცხადებით გადადგა თანამდებობიდან.

— ეს ვინ ყოფილა! — უთხრა ყოფილმა დირექტორმა იმ კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორს, საიდანაც გადაიყვანა მისი დამლუპველი მეცნიერი.

— ნუთუ უკან გვობრუნებთ? — შიშნარევი კილოთი იკითხა დირექტორმა.

— ოო! სამწუხაროდ უკვე გვიანია, პირიქით, მე გთხოვთ თავშესაფარს და უარი არ მითხრათ, რადგან ერთხელ მე ვიხსენით იმ კაცი-საგან, ახლა თქვენ უნდა მიხსნათ, ხომ გაგიგია: ვალს გადახდა უნდაო.

პირუთვნელი აზრი

ახალგაზრდა ექიმიმა გ. შორის წიგნი: „შესავალი პათანატომიაში“ რუსულიდან ქართულად გადმოთარგმნა და პროფესორს წარუდგინა.

რამდენიმე დღის შემდეგ ახალგაზრდა ექიმი პროფესორს ეახლა და მლიქვნელური თავაზიანობით მიმართა:

— ბატონო პროფესორო, ჩემთვის წარმოუდგენლად მნიშვნელოვანი და ძვირფასია თქვენი აზრი, გთხოვთ პირუთვნელად გამოთქვათ იგი შორის წიგნის თარგმანის შესახებ.

— სხვათა შორის, — დაიწყო დინჯად პროფესორმა, შორის წიგნის თარგმანით დავრწმუნდი, რომ თქვენ და მეცნიერება ძალიან შორისა ხართ.

ურთი ექიმში თავის კოლეგას ესტუმრა.

— მომილოცავს, ვეთაყვა, — დაიწყო პირველმა. — შესანიშნავი მონოგრაფია დაგიწერია ავთვისებიან სიმსივნეებზე...

— რომ იცოდე, რამდენი ღამე თეთრად გავათენე, რამდენი ვიჯახირე... — შეიფერა მეორემ.

— ეტყობა, — კვერი დაუკრა პირველმა. — მაგრამ მთელი მონოგრაფიის გვირგვინი სწორედ ის თავია, რომელიც ერთი სახელგანთქმული აკადემიკოსის წიგნში ამომიკითხავს.

— ნუთუ? — გაიკვირვა მეორემ, საოცარი დამთხვევაა.

— არა, მთლად აგრე კი არაა საქმე. განსხვავებაც არის, თანაც საგრძნობი. ის წიგნი რუსულ ენაზეა დაწერილი, შენ კი ქართულად გადმოგიტანია...

— რას ბრძანებთ, კოლეგია, მე ეგ წიგნი თვალთ არ მინახავს, და მეორეც, იმ აკადემიკოსს ციტატები ბრჭყალებში აქვს მოყვანილი, მე კი უბრჭყალებოდ, — ყელისგამომჭრელი არგუმენტი მოიყვანა „ავტორმა“.

რ ე კ ლ ი კ ა

სამედიცინო ინსტიტუტის კათედრების გაერთიანებულ სხდომაზე, სამეცნიერო ნაწილის სპეციალურმა წარგზავნილმა მოხსენება წაიკითხა კიბერნეტიკულ მანქანებზე და ბოლოს დასძინა:

— თქვენი ყურადღება მსურს გავამახვილო ერთ-ერთ ასეთ მანქანაზე. იგი ჩემს მიერაა შექმნილი და წარმატებით გამოიყენება მედიცინაში. იგი თქვენი სამუშაოს თითქმის სამ მეოთხედს შეასრულებს.

— არ შეიძლება, რომ იგი კიდევ უფრო სრულყოფილ და იმ ერთ მეოთხედსაც გადაგვარჩინოთ? — იკითხეს დარბაზიდან.

ვის ეკუთვნის ტაში?!

მედიკოსი პროფესორი, რომელიც ლექსების დიდი ტრფიალი იყო, ქართველი პოეტების ლექსებს მოხდენილად იყენებდა ხოლმე სუფრაზე სადღეგრძელოების წარმოთქმის დროს.

სამეცნიერო კონფერენცია მიმდინარეობდა. ერთ-ერთი მოხსენების ირგვლივ „კვება და მეხსიერება“ — კამათი გაიმართა.

მოკამათენი ორ ბანაკად გაიყვნენ. ერთნი კვების ხასიათს უკავშირებდნენ მეხსიერებას, მეორენი კი — კვებას არავითარ მნიშვნელობას არ აძლევდნენ.

საკითხი ღია რჩებოდა, რადგან ვერც ერთი მხარე დამაჯერებლად ვერ ასაბუთებდა თავის აზრს. თავმჯდომარე შეწუხებული ჩანდა.. უცბად მან რატომღაც მოლექსე პროფესორს მიმართა:

— თქვენ რას იტყვით?



— „სმა-ჰამა დიდად შესარგი, დება რა სავარგულია, რასაც ვაძე
 ცემ შენია, რაც არა დაკარგულია“, — დარბაზში ტაშმა იგრიალა
 თავმჯდომარეს სახე გაეზადრა და ღიმილით მიმართა აუდიტორიას:
 — ვფიქრობ, კამათმა ჰეშმარიტება გვაპოვნინა, მეხსიერება ნამდვი-
 ლად დაკავშირებულია კვების ხასიათთან, სწორედ ამიტომ დაუკრეს
 ტაში ბატონ პროფესორს.

— აჩქარებული დასკვნაა, — წამოიძახა მოწინააღმდეგე აზრის ბა-
 ნაყის რომელიღაც წარმომადგენელმა, — ხოლო ტაში, — განაგრძო
 მან, — პროფესორს კი არა, შოთა რუსთაველს ეკუთვნოდა.

ახლაც არ დაიჯერებენ?

ერთი სამედიცინო დაწესებულების პროფესორმა სახელმძღვანელო
 შეადგინა მომავალი ექიმებისათვის და სამეცნიერო საბჭოს წარუდ-
 გინა.

— არ ვარგა! — იყო სამეცნიერო საბჭოს ერთსულოვანი დას-
 კვნა. — გშურთ. ნიჭის ჩახშობა გინდათ. ნათელ აზრს ვასაქანს არ აძ-
 ლევთ! — გაიძახოდა პროფესორი.

ერთხელ იგი სადღაც მიემგზავრებოდა. ჩემოდანში სხვა საჭირო
 ნივთებთან ერთად თავისი სახელმძღვანელოს რამდენიმე ეგზემპლარი
 ედო. რომელიღაც სადგურზე ჩემოდანი მოპარეს.

— აჰა! ახლაც არ დაიჯერებენ, რომ მეტად საჭირო და აუცილებე-
 ლი სახელმძღვანელოა?! — გაიძახოდა ჩემოდნის დაკარგვით გაზარე-
 ბული პროფესორი, — ცუდი რომ იყოს, მომპარავდნენ განა?!

სადილზე ზრუნვა

კერძო პრაქტიკით გატაცებული ერთი ექიმი სოფელში მიიწვიეს
 ავადმყოფის სანახავად.

ოჯახის დიასახლისმა ჰკითხა:

— რას ინებებთ სადილად, გოჭსა თუ ქათამს?

ექიმმა კეფა მოიფხანა.

— როგორ, განა თქვენ ერთი ქურა გაქვთ?

სადილის შემდეგ ექიმს ხილი მოუწინადა, არ იცოდა, როგორ მოეთ-
 ზოვა, ბოლოს ოჯახის უფროსს მიმართა:

— თქვენთან ოჯახში ხილს რომ მივირთმევთ, მერე მოვისვენებთ
 ჩომ?

პირ პიტხვით

ცნობილი ქართველი პათოლოგანატომი ლექციის წასაკითხად მი-
 იწვიეს ერთ-ერთ მეზობელ რესპუბლიკაში. ლექციის დაწყებამდე
 პროფესორმა ქალაქის დათვალიერება გადაწყვიტა.



— გეთაყვა, — გააჩერა იგი მოხუცმა ქალმა, — ხომ ვერ შეტყუებოდი?
 დღეს რა რიცხვია?

— სამწუხაროდ ვერ ვეტყვი, — გულწრფელად დაწყდა გული,
 პროფესორს, — აქაური არა ვარ, — და გზა განაგრძო.

უფრო პრამტიკულია

ჩვეულებისამებრ, დილის ფოსტის თვალღებებისას უროლოგის
 ინსტიტუტის პროფესორმა აღმოაჩინა შემდეგი წერილი: „უკვე ოცი
 წელიწადია დაავადებული ვარ თირკმლებით. საოცრად შემიმცირდა
 შარდის გამოყოფა. გთხოვთ გამომიგზავნოთ ხელოვნური თირკმლები
 და მათი ხმარების წესი!“

ასეთმა თხოვნამ პროფესორი საგონებელში ჩააგდო და წერილით-
 ვე უპასუხა: „ვინაიდან ხელოვნური თირკმლების ხმარების წესი ზედ-
 მიწვევით რთულია, გთხოვთ მკურნალობის ჩასატარებლად გადმო-
 გვიგზავნოთ თქვენი თირკმლები“.

მამები და შვილები

სამედიცინო ინსტიტუტის პირველი კურსის სტუდენტებს ლექცია
 დაუმთავრდათ. ახალგაზრდებმა ქუჩას სიხალისე შემატეს.

— მამ, მივიღვართ? — მიმართეს ერთ ელეგანტურად ჩაცმულ ვაჟს
 გოგონებმა. — ხომ იცი, შეგვიძლია გადავიფიქროთ.

— ახლავე ყველაფერს გავახერხებ! — თქვა ვაჟმა და ტელეფონის
 ჩიხურისაკენ გაემართა.

აკრიფა საჭირო ნომერი.
 — მდივანი ბრძანდებით? ქალბატონო თამარ, მე ვინ ვარ, მამა
 მინდა. წავიდა? სად?

— სტუმრები მოუვიდა და ქალაქგარეთ გავასეირნებო!

— კი მაგრამ, მამას მანქანა უნდა გამოეგზავნა... რა უსინდისობაა!
 ახალგაზრდამ ყურმილი გაბრაზებით ჩამოკიდა და კბილებში გა-
 მოსცრა:

— მამა ჰქვია ახლა მაგას?! — არა, სულ ხელიდან წავიდნენ ახლან-
 დელი მამები! მარტო საკუთარ თავზე ფიქრობენ.

— რას იზამ, — შეაშველა სიტყვა თანაკურსელმა გოგონამ, — ად-
 რე უნდა გეფიქრა მაგაზე და მშობლები არ უნდა გაგეთამამებინა.

გამოუტყდა

— სადა ხარ აქამდე, — უთხრა ქალიშვილმა სამედიცინო ინსტიტუ-
 ტის სტუდენტს, — მთელი ნახევარი საათია ჰიშკართან გელოდები და
 გავიყინე.

— ძალიან დავიგვიანე, ხომ?

— შეკითხები კიდევ? — იწყინა ქალიშვილმა.

— რა ვქნა, — თქვა სტუდენტმა, — ჯერ შემოვლაზე პროფესორმა, მაგრამ შენ ხომ იცი, ავადმყოფთან ყოფნა არ შემძღლია... მიყურა, მიყურა პროფესორმა, ნახა რა დღეშიც ვიყავი და გამომიშვა.

— თუ აგრე ცუდად ხდები, რალად შეხვედი საექიმოზე? — გაიკვირვა ქალიშვილმა.

— ვინ შემეკითხა! — წამოიძახა სტუდენტმა. — ჩემს მაგივრად დღეებმა გადაწყვიტა ყველაფერი.

ქალიშვილმა მოიწყინა.

— რა დაგემართა? — ჰკითხა ბიჭმა.

— როგორ თუ რა მოხდა? ვაი თუ დღეაშენს არ მოვეწონო და ცოლად აღარ მითხოვო! შამინ? — უპასუხა ქალიშვილმა და თვალები ცრემლებით ავესო.

პ რ ო ზ რ მ ს ი

ერთი პროფესორი ფსიქიატრი სტუდენტებს ლექციას უტარებდა აკვიატებული აზრის თაობაზე.

— აი, მე თქვენ წარმოგიდგენთ ავადმყოფს, რომელსაც ასეთი აკვიატებული აზრი ჰქონდა, — პროფესორმა უხმო ავადმყოფს და გაუბა მას საუბარი:

— მაშ თქვენ ამბობდით, რომ თავში თევზები გყავთ, არა? — ჰკითხა პროფესორმა ავადმყოფს.

— ვამბობდი, მაშ, ვამბობდი, ვამბობდი თევზები-თქო.

— მერე და განა შეიძლება თევზები ყავდეს კაცს თავში? არ შეიძლება! ახლა ხომ დარწმუნებული ხარ, რომ თევზები არა გყავს თავში?

— დარწმუნებული ვარ მაშ, თევზები არა მყავს, არა მყავს, მაგრამ...

— რა მაგრამ? — ხმა გაებზარა პროფესორს.

— თევზები არა მყავს, მაგრამ ლიფსიტები მყავს.

— როგორც ხედავთ მეგობრებო, — დაიწყო პროფესორმა, — მკურნალობამ თავისი შედეგი გამოიღო და ავადმყოფობის მასშტაბი გაცილებით შემცირდა, თევზი დავიდა ლიფსიტამდე.

— შეკითხვები თუ გაქვთ?

ერთმა სტუდენტმა ხელთ აიწია.

— ბრძანეთ, — ნება დართო პროფესორმა.

— ქვირილებამდე რომ დავა ავადმყოფის აკვიატება, განკურნებულად თუ ჩაითვლება?

პროფესორი დუმდა.

სამედიცინო პროფილის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში ცოლ-ქმარი მუშაობდა.

ერთ დღეს ქმარი დირექტორთან მივიდა განცხადებით.

— რას ითხოვთ? — ისე იკითხა დირექტორმა, რომ განცხადებისათვის არც დაუხედავს.

— განთავისუფლებას.

— სამსახურიდან?

— დიახ.

— რაშია საქმე?

— აღარ შემიძლია ჩემს ცოლთან ერთად მუშაობა. რაც დრო გადის, აუტანელი ხდება. მერე, ბატონო... — ხმას დაუწია ქმარმა, — ამ ბოლო ხანებში საშინელი ზნე დასჩემდა, ლუღხანებში და სარდაფებში დაიწყო სიარული...

დირექტორს გაოცებისაგან ქვედა ტუჩი წინ წამოეწია.

— ნუთუ გალოთდა? — იკითხა ბოლოს. — ამას კი აღარ მოველოდი...

— არა, ბატონო. გალოთებით არ გალოთებულა, ჯვარი სწერია, მაგრამ ინსტიტუტში თუ ვერ მნახა, მაშინვე ლუღხანებისაკენ გასწეეს... და ჩემს ძებნას იწყებს... ისე, რომ, საშველი არ არის... უნდა გამიგოთ...

დირექტორმა ნაღვლიანად ამოიხვნეშა და განცხადება უკან დაუბრუნა.

— ოჰ, ეს ქალები დიდი უცნაურები არიან, კი მაგრამ რატომ მაინცდამაინც ლუღხანებსა და სარდაფებში გეძებთ? რატომ არ შეიხედავს თუნდაც ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში? — ეშმაკურად იკითხა დირექტორმა.

ქმარი უხერხულად შეიშმუნა.

— იცით რა, ჩემო მეგობარო, — დაიწყო ისევ დირექტორმა, — იმუშავებთ ავადმყოფობის მიზეზ-შედეგობრივ კავშირზე, მხოლოდ იცოდეთ, ყოველივე ეს ცხოვრებისეულ მოვლენებზე გაავრცელებთ, დააკვირდით თქვენი მეუღლის „საშინელ ზნეს“, ეცადეთ მონახოთ, მოსპოთ ამ „ზნის“ მიზეზი და დამერწმუნეთ, შესანიშნავ შედეგს მიიღებთ.

— ვითომ? — ისე იკითხა ქმარმა, თითქოს ვერ გაიგო დირექტორის ნათქვამი.

— ვცადოთ! — ასევე გულუბრყვილოდ უპასუხა დირექტორმა და გაიღიმა.

შესაფარისი პასუხი

ერთი ექიმი დიდ თანამდებობაზე დანიშნეს. უახლოესმა კოლეგებმა სიხარულით მისალოცი წერილი გაუგზავნეს.

თანამდებობით გამედიღურებულმა ექიმმა ლაცონური პასუხი გაუგზავნა მათ:



— თქვენ მე არ მახსოვხარო.
 კოლეგებიც არ დაიბნენ და ხოლინი, მეთიონინი, თიროქსინი და
 ასკორბინის მკვევა გაუგზავნეს, თან მიაწერეს — ეს მოგიხდებათ, უე-
 ბარია ათეროსკლეროზის წინააღმდეგ.

საპავლო უამთხვავა

— რა ჰქენი, დაწერე რამე?! — ჰკითხა ვამოცდის დამთავრების
 შემდეგ ერთმა სტუდენტმა მეორეს.

— ვერაფერი! ძალიან რთული თემაა და იძულებული გავხდი, ცა-
 რიელი ქალაქი ჩამებარებინა.

— ეს რა გქენია! — იყვირა მეორემ, — მეც ხომ სუფთა ფურცელი
 დაეუბრუნე პროფესორს?! — მისი ამბავი არ იცი?! იფიქრებს, რომ
 ჩვენ ერთმანეთისაგან გადავიწერეთ!...

ოპერაციის შემდეგ

სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტი პირველად დაესწრო პრო-
 ფესორის ოპერაციას — აწენდექტომიას.

სახლში რომ დაბრუნდა, მშობლებმა ჰკითხეს:

— როგორ გააკეთა პროფესორმა ოპერაცია?

— ეტყობა, მაინცდამაინც კარგად ვერ გამოუვიდა, — თქვა სტუდენ-
 ტმა. დამსწრე ექიმების თხოვნით იგივე ოპერაცია განმეორებით გაუ-
 კეთა სხვა ავადმყოფს.

ერთ-ერთ კოლიკლინიკაში

— როდის დაიწყება მიღება? — შეეკითხა ავადმყოფი ექიმს.

— ნახევარ საათში! — უპასუხა ექიმმა.

— მიმიღებთ? — შეეკითხა ავადმყოფი.

— მობრძანდით, დაბრძანდით, — უთხრა ექიმმა, — მე თქვენ ური-
 გოდ მიგიღებთ.

— დიდი მადლობელი ვიქნები, ჩემო ბატონო.

ექიმმა გულდასმით გაზინჯა ავადმყოფი, დაარიგა, გამოუწერა რე-
 ცეპტი და ღიმილით უთხრა:

— მე თქვენ მოგეცით დაროგება, მე თქვენ მოგეცით რეცეპტი, ახ-
 ლა რა არის საჭირო?

— უპ, კინალამ დამავიწყდა, — თქვა ავადმყოფმა და ჯიბისაკენ გა-
 აქანა ხელი — ა, ბატონო, ინებეთ. რეგისტრაციის ნომერი.

— ექიმმა უხალისოდ გამოართვა ქალაქის ნაგლეჯი და თავისთვის
 წაიბუზღუნა:

— ეს მართლაც ნომერია.

სოფლიდან თბილისში ჩამოსულ ქალს კბილი ასტკივდა.

— ვგ არაფერი, — დაამშვიდა ქალაქელმა ძმამ, — სტომატოლოგიურ პოლიკლინიკაში მივიდეთ და ყველაფერი სწრაფად მოგვარდება. პოლიკლინიკა ყურის ძირში იყო და დრო არ დაუკარგავთ.

— ჯერ რეგისტრატურაში უნდა გატარდეთ, — უთხრეს დას ერთ-ერთ კაბინეტში.

რეგისტრატურაში პასპორტი ითხოვეს.

— მე ხომ პასპორტი სოფელში დამრჩა? — გულწრფელად ინანა ქალმა.

— წესი წესია, ვერ დავარღვევთ, — იყო პასუხი.

მაგრამ მე ხომ კბილი მტკივა!

— ვერაფერს ვერ გიშველით. უპასპორტოდ თქვენი მიღების უფლება არა გვაქვს.

ქალი იძულებული გახდა სოფელში შეეთვალა, რომ სასწრაფოდ გამოეგზავნათ პასპორტი.

ორი დღის შემდეგ ისევ გამოცხადდა პოლიკლინიკაში.

— რა გნებავთ? — ჰკითხეს მას.

— კბილის სამკურნალოდ მოვედი.

— პასპორტი გაქვთ?

— ინებეთ, — რეგისტრატორმა ჩახედა პასპორტს და მკაცრად თქვა:

— ვერ მივიღებთ!

— რატომ? — გაიკვირვა ქალმა.

— თქვენ ჩვენი ქალაქის მკვიდრი არ ყოფილხართ. ჩამოსულებს კი არ ვმკურნალობთ, ასეთი წესია, ნუთუ ვერ უნდა გაიგოთ?

— მე კი გავიგე, მაგრამ კბილს როგორ გავაგებინო, რომ თქვენ ტერიტორიაზე არ ამტკივდეს?

გ უ მ მ რ ა ნ ბ ი

საავადმყოფოში ერთი ინტრიგანი ექიმი მსახურობდა, რომელიც ჩასაფრებულებით უთვალთვალებდა უფროსებსა და კოლეგებს, იქნებ რამე დასცდეთო და სულ მცირე მიზეზიც საკმარისი იყო, რომ ანონიმური წერილი გაეშანაშალებინა ზემდგომ ორგანოებში.

„მთავარი ექიმი საექვო კაცია, არც პროფესორია წმინდა წყლის, მე ვუჩვენებ მაგათ სეირს“, — ფიქრობდა ექიმი და შუალამისას ჩვეულებრივ ჩაუჯდებოდა საწერ-კალამს.

მთელი ღამე წერდა, წერილის დასაწყისში ექიმის მორალს ეხებოდა, შემდეგ კონკრეტულად ასახელებდა მთავარ ექიმს, პროფესორს, რამდენიმე კოლეგას, რომლებიც ექიმს სახელს უტეხდნენ, ავადმყოფებს წესიერად არ უვლიდნენ, არ მკურნალობდნენ, ფულემა იღებდნენ და ა. შ.



მერე, ეკვი რომ მასზე არ აელოთ, წერილში თავისთავზეც წერდა სამსახურს არც ისე იშვიათად აცდენს, ნასევამი მოდისო. და მხოლოდ ეს ბოლო ბრალდება იყო ჭეშმარიტება.

შედეგმა არ დააყოვნა.

მოვიდა კომისია, რომელმაც დეტალურად შეისწავლა საავადმყოფოს მუშაობა. მთავარი ექიმი გაამართლეს, პროფესორს მისცეს მითითება. იმის გამო, რომ მისი ერთ-ერთი თანამშრომელი სამსახურს უმიზეზოდ აცდენდა და საავადმყოფოში ხშირად ნასევამ მდგომარეობაში მოდიოდა. ის ექიმი, რა თქმა უნდა, მოხსნეს. იგი ანონიმურა წერილის ავტორი იყო.

ა რ გ უ მ ე ნ ტ ი

ახალგაზრდა ექიმებით ავსებულ საავადმყოფოს დერეფანში რამდენიმე მკურნალს მოეყარა თავი და დაუფარავად გამოთქვამდნენ უკმაყოფილებას.

— ორშაბათს პროფესორის ლექციაა, მთელი დღე მას ეწირება. სამშაბათს ოპერაციის დღეა, ოთხშაბათს პროფესორს შემოვლა აქვს და თუ ბიჭი ხარ, ნუ გეყოლება ყველა ავადმყოფი კარგად შესწავლილი! ხუთშაბათი—კლინიკურ-ანატომიური კონფერენციის დღეა. ჩვენს კოლეგებს გამოამზეურებენ და გაგვხდიან სალაპარაკოდ. პარასკევი კრებებსა და თათბირებს ეძღვნება. ისე, რომ მთელი კვირა სულის მოთქმის საშუალება არა გვაქვს, გვახჩობენ პირდაპირ, სისხლს გვიშრობენ!

ამ საუბარს ხანდაზმულმა ექიმმა მოჰკრა ყური და კამათში ჩაერია:

— თქვენი საქმე მათცებს პირდაპირ, რაც გინდა კარგი გაგიკეთოთ კაცმა, მაინც უკმაყოფილონი ხართ, რადაცას გამონახავთ და მოჰყვებით წუწუნს.

— ცდებით, კოლეგა! აბა, გაგიგონიათ, ოდესმე გამოსასვლელ და უქმე დღეზე რომელიმე ჩვენთაგანს საყვედური ეთქვას?

პ რ თ ნ ა ი რ ი შ ე დ ე ბ ი

მოხუცი პროფესორი თერაპევტი პალატაში ავადმყოფს სინჯავდა, ფონენდოსკოპით „უსმენდა“, ხშირ-ხშირად გაიძაზოდა: ისუნთქე! წამოახველე!

ამ დროს შემრვიდა განყოფილების გამგე და პროფესორს წასწერჩულა:

— ბ-ნო პროფესორო, ფონენდოსკოპის ყურმილი ყურში არ გაქვთ, აღბათ ჩამოგიცურდათ!



პროფესორმა ხელი ჩაიქნია, და ასევე წყურჩულით შიშობით ვინაობის გამგეს:

— სულ ერთია, ყურმიც რომ მქონოდა, შედეგი იგივე იქნებოდა, მაინც არაფერი შესმის!

ორდინატორის საჩივარი

პროფესორი კაბინეტის სავარძელში იჯდა ჩაფიქრებული.

— ჩემს კისერზეა 20 ავადმყოფი და დოცენტი კიდევ 5 ავადმყოფს მაძლევს, — შესწივლა პროფესორს კაბინეტში შესულმა ორდინატორმა.

— მერე და, შე კაი კაცო, რას ივლავ თავს, ჩამოსვი კისრიდან საწოლზე, — უპასუხა პროფესორმა.

სიზარმაცე

— შეიძლება? — შორიდებით შეაღო ექიმის მოსაღები პატარა ბიჭმა.

— მობრძანდი, — შეიპატოე ექიმმა და სკამზე დასვა. — რა გტყვი?

— ყველაფერი.

— მაინც?

— ყველაფერი.

— მერე რას იტხოვ?

— ცნობა შინდა, რომ ავად ვარ.

— შენ ერთი მძიმე ავადმყოფობა ვაქვს, — უთხრა ექიმმა ღმილით. — იცი, რა პეკია ამ ავადმყოფობას? სიზარმაცე!..

— ექიმო, არ შეიძლება ეგ სიტყვა ლათინურად დამიწეროთ?

— ვითომ რატომაო? — გაიკვირვა ექიმმა.

— უბრალოდ, შამას ვაჩვენებ...

ჯანმრთელობის საფუძველი

ერთ გამოცდალ ექიმს კომბინატორმა შიაკთხა.

— მიშველე, ექიმო, — დაიწყო ავადმყოფმა, — საშინელ დღეში ვარ. ვიტანჯები. არც ძილი მაქვს და არც მოსვენება. ამ კუჭმა ხომ შემაწუნა და შემაწუნა. მამოყინებს, კუჭ-ნაწლავის ხშირი აშლილობა მკლავს, რაღაც უნდა მიშველო.

— გასაგებია! — ახედ-დახედა ჩამრგვალებულ პაციენტს ექიმმა და საავადმყოფოში მოათავსა.

— დაუნიშნეთ დიეტა, ამომშოლეთ, რაც შეიძლება დატვირთეთ



ფიზიკურად და ყველაფერი გაუვლის! — დაარიგა თანამშრომლები ექიმმა.

პაციენტს კუჭ-ნაწლავის აშლილობამ სავსებით გაუარა და საავადმყოფოდან გაწერეს.

— ეს ყველაფერი კარგი, — უთხრა ავადმყოფმა დამშვიდობებისას ექიმს, — მაგრამ ჩემი ოჯახის წევრებს რა ეშველებათ, მათაც ზომ იგივე ავადმყოფობა სჭირთ? გარდა ამისა, ძილი და მოსვენება ისევ არა მაქვს.

— ოჯახს ვინ არჩენს? — იკითხა ექიმმა.

— ვინ უნდა არჩენდეს? მე, ექიმო.

— ჰოდა, იჭბორე კაცურად, პატიოსნად, მაშინ შენი ოჯახის წევრებსაც ეშველებათ და შენც დაგიბრუნდება ძილი და მოსვენება.

შ ა ი რ ა თ ი ა ნ ი

საავადმყოფოს ეზოში სასწრაფო დახმარების მანქანა შეგრიალდა.

— ვინ მოიყვანეს? — იკითხა დარაჯმა.

— ქუჩაში უგრძნობლად დაგდებული ვიპოვეთ, — უპასუხა სანიტარმა. — მგონი, მთვრალი უნდა იყოს.

— თქვენც ავადმყოფი მოგიყვანიათ რაღა! — ჩაიქნია ზელი დარაჯმა.

მაგრამ ავადმყოფი არ იქნა და აღარ მოვიდა გრძნობაზე.

მორიგე ექიმმა მორიგე ექთანს გამოიძახა.

— რა ჰქენით, შეაგროვეთ ანამნეზი?

ექთანმა თავი გააქნია.

— სტკივა რამე? უჩივის რამეს?

ექთანმა ისევ გააქნია თავი.

— რაა, ენა გადაყლაპე?

— მე არა, ბატონო, იმან, — თქვა ექთანმა.

— გიბრძანებ, ამ წუთში გამოალვიძე, ყველაფერი გამოაკითხე და შეეც მოვალ...

ექთანი ეცა ღვინისაგან გონდაკარგულ კაცს, ეჯაჯგურა, ცივი წყალი გადაავლო, სილაც კი გააწნა, მაგრამ ამოდ, ბოლოს ნიშადური აყნოსა, მთვრალი წამით გამოფხიზლდა და არააღამიანური ხმით დაიყვირა:

— რას შვრებით, ხალხი არა ხართ? ორასი მანეთი პურ-მარილში დამხარჯია და თქვენ ერთ წუთში გინდათ გამომაფხიზლოთ? — თქვა ეს, მხარი იცვალა და მაგარი ხვრინვა ამოუშვა.

ექიმის კაბინეტში, ჩამრგვალელებული მოქალაქე შევიდა, კოტიტა თითები მუცელზე მიედო და, ოფელში გაწურული, საცოდავად კვნესოდა.

— ექიმო, მიშველე რამე, მუცელი შტკივა, გული მერევა, — შეევედრა მოქალაქე ექიმს.

— რა ჭამე დღეს? — ჰკითხა ექიმმა.

— განსაკუთრებული არაფერი, პამიდორი, კიტრი, შემწვარი ბაღრიჯანი, გოჭის თავი და კანჭები, ინდაურის ორი ბარკალი, ერთი ხაჭაპური...

— ხილიც დააყოლე? — შეაპარა ექიმმა.

— ნესვი, მსხალი, ატამი, ყურძენი.

— ტკბილეული? — არ ეშვებოდა ექიმი.

— ცოტა ნაპოლეონი, ცოტა შუ, ცოტა ეკლერი, ცოტა ტორტი.

ექიმი ერთ წუთს ჩაფიქრდა და ისევ მიუბრუნდა ჩამრგვალელებულ მოქალაქეს:

— სამსახურში უსიამოვნება ხომ არ შეგხვედრიათ?

— პირიქით, ბატონო, მთავარ ბუღალტრად დამაწინაურეს.

— შელანქოლია ხომ არ გიპყრობთ ხოლმე?

— რას ბრძანებთ, სულ სიმღერის ხასიათზე ვარ.

— ცოლმა ხომ არ გიღალატათ?

— როგორ გეკადრებათ? — წარბი შეჰკრა პაციენტმა.

— აბა, მაშინ ჩემთვის გაუგებბარია, რატომ ვადაგიწყვეტიათ თავის ასე ბარბაროსულად მოკვლა.

ს ა შ შ ე მ ზ რ ო ზ ა

პალატაში სამი ექიმი, თავიანთი პაციენტების მდგომარეობის შესახებ ხმამაღლა საუბრობდა:

— ჩემს ავადმყოფს საქმე არც თუ ისე ცუდად აქვს, თუმცა ხარის გული აღმოაჩნდა! — თქვა ერთმა.

— ზამაგიეროდ ჩემს ავადმყოფს რომ უსიამოვნო, კატის კრუტუნს შევიგრძნობ, — თქვა მეორემ.

— ჩემმა ავადმყოფმა კი მთლად შეშოკლა თავისი მყეფავი ხველით, — დაემატა მესამემ.

— დავიღუპეთ, — გადაუჩურჩულა ამ საუბრის გამგონე ავადმყოფმა თავის მეზობელს. — სააუადმყოფოს მაგივრად მგონი, ვეტერინარულ სამკურნალოში მოვხვდი.

— გეთყუა, ვერ შეტყუვით აქ რა განყოფილება? — მიმართა ერთ-ერთ ავადმყოფს მნახველმა.

— გაჩნია, ვის ეძებთ, — უპასუხა ავადმყოფმა, — ვისთვის დასასვენებელი სახლია, ვისთვის ჯოჯოხეთი, ვისთვის ფულის საშოვნია ადგილი, ვისთვის კიდევ სამარხიელო სახლი...

— მერე და, შე კაი კაცო, ამდენ ლაპარაკს თავიდანვე გეტყვა, რომ თერაპიული განყოფილება...

სუცდომა

საავადმყოფოს ქირურგიული განყოფილების ერთ პალატაში განყოფილების გამგემ შენიშნა, რომ პალატის ორდინატორი ერთ ავადმყოფს ინტიმურად რაღაცას ელაპარაკებოდა და რაღაცას უმტკიცებდა.

განყოფილების გამგე დაეჭვდა... მაშინვე გამოიძახა ორდინატორი და გააფრთხილა:

— მოეშვი მაგ ავადმყოფს, ოპერაცია მე უნდა გაუკეთო, თუ რამე გამოდნება, შენც არ დაგტოვებ უყურადღებოდ.

ორდინატორი დაიბნა, მავრამ თანხმობის ნიშნად თავი დააქნია და დაბალი ხმით უპასუხა:

— კი, ბატონო!

როდესაც განყოფილების გამგემ ავადმყოფს გაუკეთა ოპერაცია და ფული მიიღო, ნაწილი ორდინატორსაც მისცა და შეეკითხა:

— როგორ შეამჩნიე, ეგ ავადმყოფი ფულიანი რომ იყო?

— მე არაფერიც არ შემიმჩნევია! — უპასუხა ორდინატორმა.

— მაშ ასე დაყინებით რას არწმუნებდი და უმტკიცებდი? — არ ეშვებოდა განყოფილების გამგე.

— ჩვენი სოფლელია და დიდი ხნის უნახავი მყავდა, კიდევ კარგი, რომ თქვენ გაუკეთეთ ოპერაცია და გამოართვი ფული, თორემ მე ხომ ჩემს თანასოფელს ვერაფერს გამოვართმევდი.

— ვწუხვარ, რომ მეც შენი თანასოფლელი არა ვარ, — კბილებში გამოსცრა განყოფილების გამგემ და თვალი ორდინატორის ჭიბისაკენ გააპარა, სადაც სულ ცოტა ხნის წინათ მისი „ჰონორარის“ ნაწილმა გადაინაცვლა.

უხადური პაციენტი

— მგონი, სიმსივნე მაქვს მუცელში, მიშველეთ რამე! — შესჩივლა ექიმს ავადმყოფმა.

— შენი მუცელი და ჩემი დანა, — დაამშვიდა ექიმმა პაციენტი და ზოგადი ნარკოზის ქვეშ სადიაგნოზო ლაპარატომია გაუკეთა.

ქირურგმა მუცლის ღრუში პათოლოგიური ცვლილება რომ ვერ აღმოაჩინა, ყოველ შემთხვევისათვის ჭია ნაწლავი ამოკვეთა.

გაიარა ნარკოზმა.

გაიღვიძა ავადმყოფმა.

— მომილოცავს, — უთხრა თავზე დამდგარმა ექიმმა, — მუცლის ღრუ სუფთა გაქვთ, მაგრამ ყოველ შემთხვევისათვის ჭია ნაწლავი ამოგაცალეთ...

— დაავადებული იყო? — იკითხა ავადმყოფმა?

— ზომ ვითხარით, ყოველ შემთხვევისათვის ამოგვეთეთ, მაინც შეგაწუხებდათ მერე...

ავადმყოფს ეწყინა, თვალბუზე ცრემლი მოადგა,

— რა დაგეშართა, შე კაი კაცო, ნაწლავსა სწუხარ, ისიც ჭიას? — სცადა პაციენტის დამშვიდება ჭირურგმა.

— ეეჰ! — ამოიოხრა საოპერაციო მაგიდაზე მწოლიარე ავადმყოფმა, — ყველა ცოცხალი კაცი, თავის ჭიის გახარებაზე ფიქრობს და მერაღა გავახარო?

სწორი რჩევა

— ღმერთმანი, აღარ ვიცი, როგორ მოვიქცე, ავადმყოფობის შემდეგ, ერთმა ექიმმა მთაში დასვენება მირჩია, მეორემ — ზღვაზე. იქნებ შენ მითხრა, როგორ მოვიქცე? — ჰკითხა ერთმა ოპერის ტენორმა მეგობარ ექიმს.

— რიწა-სოხუმის რეისის ავტობუსზე მოეწყვე მძლოლად, — დაუყოვნებლივ მისცა რჩევა ექიმმა.

„ძვირფასი ქვიში“

— საოცარია სწორედ, საოცარი, — აღშფოთებით ეუბნებოდა ხანდაზმული ექიმი თავის თანატოლ კოლეგას სასამართლო მედიცინის კათედრის დერეფანში, — სულ გადაიარა ახლანდელი ახალგაზრდობა, როგორ ცხოვრობენ! როგორ ატარებენ დროს! როგორ აცვიათ!

— აბა, აბა, — კვერს უკრავდა მეორე, — სულ დროსტარებაში არიან, თქვენ მათი მანქანები ნახეთ... საიდან... როგორ?

ამ დროს ერთ-ერთი კაბინეტის კარი გაიღო და ახალგაზრდა სასამართლოს ექიმმა რომელიღაც პაციენტი გამოაცილა. სასამართლოს ექიმს თავისი ხანდაზმული კოლეგების წინაშე თავის მოწონება უნდოდა და პაციენტს ხმამალა უთხრა:

— ძვირფასო, იცოდეთ, აწი პაციოსნად მოიქეცით და სინდისიერად იცხოვრეთ...

— გაფრთხილება აღარ მჭირდება, რადგან ძალიან ძვირი დამიჯდა სულწასულობა, მართლაც და ძვირფასო ექიმო, — სიტყვა „ძვირფასი“ ხაზგასმით წარმოსთქვა პაციენტმა.

„აქაც, იქაც“

ექიმს სასამართლო ექსპერტად ნიშნავდნენ. ჯანმრთელობის განყოფილების გამგემ ოფიციალური კითხვების შემდეგ შინაურული საუბარი გაუბა:

— როგორც გადმომცეს, წვრილშვილის პატრონი ყოფილხარ, ჩვენში დარჩეს და ასორმოცდაათი მანეთი თვეში როგორ გეყოფა?

— რატომ მარტო ასორმოცდაათი? — კითხვითვე უპასუხა ექიმმა და განაგრძო: ას ორმოცდაათი ხელფასო, იქაც ასორმოცდაათი დამატებით, აქაც ასი...

განყოფილების გამგე მიხვდა, თუ ექიმში რას გულისხმობდა ამ „აქაც, იქაცში“ და ექსპერტის საუბარი დინჯად და სერიოზული ტონით გააგრძელა.

— იქაც ათი წელი ქრთამისათვის.

ლოთის წაბალი

აფთიაქში ერთი ლოთი შევიდა და ნაცნობ აფთიაქარს შესჩივლა:

— ცოლი მყავს ავად, გაცივდა, ახველებს, კუჭიც აწუხებს და... შინდა სპირტით დავზილო.

აფთიაქარმა იცოდა რა კუჭის წვაც ჰქონდა ლოთს. „მოდით ჰკუას ვასწავლიო“, იფიქრა და ბორჯომის წყალში გარეული საფადარათო მისცა... თან კარგა გრძელი ახსნა-განმარტება მიაყოლა ამ „უებარე-წამლის“ ხმარების თაობაზე.

ლოთსაც ეს უნდოდა. მიადგა სსსაუნემეს, ნაცნობ მებუფეტეს უამბო, თუ როგორ გააცურა აფთიაქარი, შემდეგ ლუდით საესე კათხაში გაურია აფთიაქარის მოცემული სითხე და უცბად გადახუხა. შემდეგ თვალი ჩაუკრა მებუფეტეს და სიცილით უთხრა:

— ერთით ნოლი ჩემს სასარგებლოდ.

„უებარმა წამალმა“ მალე თავისი შედეგი გამოიღო და ლოთი სასწრაფოდ გავარდა გარეთ.

უკანდაბრუნებულ, ფერდაკარგულ ლოთს მებუფეტემ ჰკითხა:

— რა მოხდა, რა მოგივიდა?

— არაფერი, — ძლივს ამოდერდა ლოთმა, — ერთით ნოლი აფთიაქარის სასარგებლოდ.

შინაარსი

შიშის ინექცია	3
უფროსობა... იძულებით	3
უარი წესის დაცვით	4
ერთი ახდაზის არ იყოს	4
სკლეროზი	5
სკამის დაკარგვის შიში	6
საკადრისი პასუხი	6
აღზრდის თავისებურება	6
უარის მიზეზი	6
დაუსაბუთა	7
ლოდინის საზღაური	7
მეცნიერებისათვის	9
წინდახედული კათედრის გამგე	9
სიფრთხილე	9
სადარდებელი	10
შრომა ალაშაზებს ალაშაინს	10
გვი, ზურაბი თუ ბიკენტი?	11
როცა პროფესორი დაბნეულია	11
მეცნიერება მსხვერპლს მოითხოვს	12
კურსდამთავრებულის ფიქრები	12
დასკვნა	14
შუქი და ჩრდილი	14
აამეს	15
წოპე, ეპქვიანობა და გრძელი ენა	15
ზალაი	16
ალო, რატომ იღებთ?	16
შესრულებული ოცნება	17
ყველაფრიდან სარგებელი	17
სიმულკლის ჰემმარიტი მიზეზი უცნობი დარჩა	17
როდის იცნობა მეგობარი?	17
ექიმიც ამას ჰქვია	18
მიზეზ-მიზეზ...	18
მატარებელში	20
ჩვენი დანიშნულება	21
თეორია და პრაქტიკა	21
სოფლის ექიმი	21
არ ღირს პურმარილად	22
მეგობრობა და „ინტენსიანი“	22
მხატვრების და ექიმების საჩივარი	22
როცა როლები იცვლება	23
გულმათავი ექიმი და გულისხმიერი ავადმყოფი	24
შეგონება	24
პრაქტიკოსის ცოდვა	25
მცდარი დიაგნოზის შედეგი	25

საკუთარი რეცეპტი	25
მადლოერი პაციენტი და პრაქტიკოსი ექიმი	26
...უკრავს და შღერის	26
რა განსაზღვრავს ავტორიტეტს?	26
იძულებითი შევალე	27
პირუთენელი აზრი	27
არგუმენტმა გასცა	28
რეპლიკა	28
ვის ეკუთვნის ტაში?!	28
ახლაც არ დაიჯერებენ?	29
სადილზე ზოუნვა	29
ვერ გეტყვით	29
უფრო პრაქტიკულია	30
მამები და შვილები	30
გამოუტყლა	30
პროგრესი	31
მიზეზ-შედეგობრიობა	32
შესაფერისი პასუხი	32
საექვო შემთხვევა	33
ოპერაციის შემდეგ	33
ერთ-ერთი პოლიკლინიკაში	33
ბიუროკრატიზმის კარუსელი	34
ბუმერანგი	34
არგუმენტი	35
ერთხაირი შედეგი	35
ორდინატორის საჩივარი	36
სიზარმაცე	36
ჯანმრთელობის საფუძველი	36
ყაირათიანი!	37
გაუგებრობა	37
საფუძვლიანი ეპვი	38
პაციენტის თვალსაზრისით	39
შეცდომა	39
უმადური პაციენტი	39
სწორი რჩევა	40
„ძვირფასი ექიმი“	40
„აქაც იქაც“	41
ლოთის წამალი	41



Ирақлий Яқовлевич Татишвили
ДОКТОР УЛЫБАЕТСЯ

(На грузинском языке)
Издательство «Сакартвело»
Тбилиси Марджанишвили 5
1991

რედაქტორი ლ. კალანდაძე
მხატვარი ი. გუგუშვილი
მხატვრული რედაქტორი თ. შარიფაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლ. ჭელიძე
ჟორექტორი მ. გელაშვილი
გამომშვები დ. იამანიძე

ბ. ბ. № 705G

გადაეცა წარმოებას 12.04.90. ხელმოწერილია დასაბუქლად 05.08.91
საბუქლი ქალაქი № 1. 60×84¹/₁₆. გარნიტური ვენა. ბეჭდვა მაღალი
პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 2,55, პირ. სალ.-გატ. 2,78. სააღრ-
საგამომც. თაბახი 2,43 ტირაჟი 20000 შეკვ. № 2761

ფასი 2 მან.

გამომცემლობა „საქართველო“
თბილისი, მარჯანიშვილის 5.

საქართველოს რესპუბლიკის
ბეჭდვითი სიტყვის დეპარტამენტის
ქუთაისის პოლიგრაფიული საწარმოო გაერთიანება
ქ. ქუთაისი, ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი, 33.
Кутаисское полиграфическое производственное
объединение Департамента по печати
Республики Грузия
г. Кутаиси, пр. И. Чавчавадзе, 33.